

Nepriklausoma

Lietuva

• LITUANIE INDÉPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA •

Nr. 5. (56-ji metai) 1996 m. KOVO - MARCH 5 d. DVISAVAITINIS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS 7722 George St., LASALLE, Que., H8P 1C4 Tel: 366-6220. \$1.-

IVYKIŲ APŽVALGA B.N.

KUBOS IŠŠŪKIS AMERIKAI

Kubos kovos lėktuvai MiG nušovė 2 neginkluotus Amerikos lėktuvus, priklausiusius "Brothers to the Rescue" grupei. Ši grupė tai Kubos egzilų Miami, Floridoje suorganizuotas civilinių lėktuvų Česna vienetas. Nuo 1991 m. jie skrisdavo virš Karibų jūros, stebėdami pabėgėlių iš Kubos valtis ar plaustus. Tokius pamatę, nusileisdavo arti jų ir raketų pagalba paleisdami oranžinius dūmus, duodavo ženklą JAV pakrančių sargybai, kur randasi pabėgėliai, kad galėtų jiems padėti pasiekti saugiai Amerikos krantą. Tokiu būdu pilotai išgelbėjo šimtus, jei ne tūkstančius pabėgėlių, kurie be jų būtų nuskendę.

1995 m. JAV paskelbus, kad tokie pabėgėliai nutarta gražinti į Kubą, pasirodavo tikrai kartas nuo karto valtytės.

Du kartu tie Gelbėjimo Brolių lėktuvai buvo praskridę virš Havanos, išmėtydami lapelius, skelbiančius, kad Kubos pabėgėliai remia disidentus ir pasisako už demokratiją.

Praeitą vasarą iš Havanos buvo perduotas išėjimas-jeigu minima grupė, ar panašios, peržengs Kubos oro erdvę, jos bus atakuojamos. Po to JAV vyriausybė pranešė, kad tokių oro erdvės pažeidimų atvejų, vyriausybė padėti negalės.

Nors teigiama, kad ši kartą lėktuvai neprovokavo Kubos, kariniai lėktuvai nušovė du beginklius, lengvus lėktuvėlius Česna ir žuvo 4 pilotai. Trečias lėktuvas grįžo laimingai. Tvirtino, kad erdvė nebuvo peržengta.

Paskutiniiais mėnesiais prez. B.Clinton'as buvo įsakęs palengvinti Amerikos kubiečiams kelionių suvaržymus, buvo ženkli, kad Kubos blokada galėtų būti sušvelninta. Dabar tos teisės atšauktos. Prezidentas griežtai pasmerkė tokių brutalų Kubos vyriausybės elgesį. O Castro, praeitų metų spalio mėnesį lankydamasis New York'e, bandė laimėti simpatijas ir blokados palengvinimą.

Gal Castro pasvajojo gauti vėl paramos iš Rusijos, kai prez.B.Jelcin'ui

VASARIO 16 d.minėjime Montrealyje, š.m.vasario mėn. 18 d, AV P-jos salėje Arūnas Staškevičius- KLB Montrealio A-kės pirm., Philippe Bissonnette, Montrealio mero atstovas Jonas Paslauskas- Lietuvos Ambasados Kanadoje Patikėtinis, Paul Martin- Kanados Finansų Ministeris, MP, Dalia Paslauskienė- Lietuvos Respublikos Ambasados Ottawoje raštinės vedėja, Henri François Gautrin, Verduno Liberalų Partijos atstovas. Nuotr: Antano Mickaus

artėja sunkios rinkimų dienos...

GORBAČIOV'AS TIKISI PREZIDENTO POSTO RUSIJOJE

Š.m.kovo mėn.1 d., paskelbta žinia, kad Michail Gorbachiov'as nusprendė kandidatuoti į Rusijos prezidento postą, nors jo populiarumas labai menkas ir visi duomenys rodo, kad neturi jokios galimybės laimėti.

Savo 65 m. amžiaus sukakties išvakarėse - jis šį savo nutarimą patvirtino. "Demokratams privalo susijungti ir laimėti rinkimus. Mums reikia naujos galimybės", - pareiškė M.Gorbachiov'as žurnalistams.

Žurnalistas Mike Trikey, "Southam Newspapers", pavadino šį M.Gorbachiov'o sprendimą donkičotišku. Jo vieta, sako jis, yra viena reikšmingiausių 20-rosio amžiaus istorijoje, bet laimėti jis negali. Politologas Sergej Markov'as, dirbantis "Carnegie Endowment for International Peace" Maskvos skyriuje tvirtina, jog "Gorbachiov'as buvo labai geras politikas, bet jis nėra geras politikos analizuotojas". Jis mano, jog jo politinis "Think-tank", jam duoda netinkamų patarimų. M. Gorbachiov'as vis negalės suprasti, kad prarado įtaką ir neperpranta kaip atsitiko, kad taip įvertintas visame pasaulyje galėtų būti atmetas Rusijos žmonių...

Mes žinome, kad Gorbachiov'as buvo ir yra šviesnio galvojimo negu visi buvę Rusijos sovietiniai vadai, tačiau...istorija negailėstinga, o masių tamsumas - siaubingas....prie ko lemiamamai prisidėjo ir "išvaduotojiškas" sovieti-

nis auklėjimas, per 70 metų mulkinęs "liaudį", globojęs ir pėnglobojęs partiją, ir neišgudęs asmenišką atsakymą moralės nei savarankiškos iniciatyvos įgūdžių platesniu mastu.

ATSISKAITOMA NATŪRA, O KUR DINGO PARTIJOS LOBIAI?

Partiniai "išganytojai", sąjodami apie viso pasaulio užkariavimą, turėtus ir pasigrobtus turtus, iššvaistė ginklavimui ir dar nežinia kam ir kur. Todėl dabar taip sunku ateiti į normalias gyvenimo vėžes, atsiskaityti su darbuotojais, ypač industrijoje. Kai Rusija nespėjo (o gal ir susiprato, kad tai būtų dar labiau pražūtinga) prispausdinti trūkstantį popierinių rublių, dabar atsiskaito už darbą natūra: kai kur metalu, kai kur saldinais, vodka, cementu. Viena įmonė moka už darbą moteriškais paltais.

Prez. Boris Jelcin'as pažadėjo pirmiausiai pasirūpinti, kad industrijos darbuotojai būtų apmokami pinigais.

Sunki ir nepaprastai skaudi pamoka ne tik Rusijai, o ir visoms buvusioms Sovietų Rusijos "prie-globstyje" valstybėms - atsimenant, kas viso to chaoso pirmoji priežastis...

• NIŽNII NOVGOROD gubernatorius, susitikęs su prez. B.Jelcin'u, pranešė jog 1 milijonas apylinkės gyventojų pasirašė kreipimąsi nutraukti karą Čečėnijoje ir išvesti iš ten Rusijos kariuomenę.

JAV INSTITUTAS
APDOVANOS BALTIJOS
VALSTYBIŲ PREZIDENTUS
JAV Institutas Rytų ir Vakarų Studijoms prane-

šė, kad š.m.birželio 25 d. bus įteikti apdovanojimai ESTIJOS prez.Lennart Meri, LATVIJOS- Gunčiui Ulmanui ir LIETUVOS - Algirdui Brazauskui.

Apdovanojimas įteikiamas, kaip skelbiama, "Už regioninį bendradarbiavimą ir gerų santykių išlaikymą ir su Rusija, ir su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis".

Na, bent jau Baltijos valstybės nebuvo niekada bloguose santykiuose su JAV...

QUEBEC'O PROVINCIJOS PREMIJERAS KVICEIA PASITARIMAMS

Premj.Lucien Bouchard'as sukvietė 14 didžiausių ir įtakingiausių įvairių bankų, farmacijos, Teleglob, aliuminijaus industrijos ir kt.atstovus pasitarimams, kurie vyks š.m.kovo mėn. 18,19,20 d.d.

Idomu, kad jų tarpe yra daugelis tvirtai nusistatusių federalistų. Šio pasitarimo tikslas- sujungti Québec'o pajėgas, kad būtų lengviau praversti neišvengiamus biudžeto apkarpymus.

Liberalų lyderis Daniel Johnson'as pareiškė, kad toks visų susitikimas esąs laiko gaišinimas, nes nutarimai provincijos išlaidų paskirstymui 1996-97 m.- jau padaryti.

DAUGUMA GRAMMY PRIZŲ - KANADIEČIAMS

Kanadietės dainininkės, populiariosios muzikos kūrėjos ypatingai pasižymėjo GRAMMY metiniame prizų įteikime. Alanis Morissette gavo 4 prizus: už geriausią 1995 m. albumą, už roko stiliaus albumą, už geriausią roko dainą ir kaip ge-

KANADOS LIETUVIŲ FONDUI AUKOJO:

- Mirus a.a.Petrui Reginaui, Vasario 16 Dienos proga, Jo prisiminimui aukojo: V.Plečkaitis, Ottawos A-kės Valdya, S.V.Balsevičiai, J.D.Daniai, Alb.Paškevičius, kun. V.Skilandžiūnas, B.Vilčinskienė, - viso \$140.00;
- VASARIO 16 Dienos proga, bendrą Ottawos A-kės Lietuvių įnašą padidino: J.E.Valiuliai, dr. A.Šidlauskas, P.E.Jurgutis, J.Verbyla, R.Verbyla, viso \$80.00/\$12.450/;
- ASMENINIAI ĮNAŠAI: E.A.Eimantai - \$100,-/\$400/; Stasė Danaitis- \$50,-/\$1650/, Alb.Paškevičius - \$85,-/\$2.850/, M.Macevičiūtė - \$200,-/\$1.000/, R.D.Barisa - \$20,-/\$120/, E.J.Dalmotai - \$20,-/\$120/, V.V.Radžiai - \$20,-/\$220/, B.A.Vileita - \$69.00, C.A.Januškevičiai- \$200,-/\$2.700/.

- Aukos už mirusius: Alfonsą Erštikaitį - V.Skrinską - \$25; Julę Linkevičiūtę - V.Zavadskiai - \$20.

AUKOJUSIEMS - AČIŪ!

KLF

riausia šios srities dainininkė. Joni Mitchell gavo du prizus - įskaitant už geriausią "pop" plokštelę.

Vertai, ir jau seniai užtarnautą pagerbimą ir GRAMMY prizą gavo Montrealio Simfoninis Orkestras, diriguojamas Charles Dutoit, už geriausią operinį įrašą LES TROYENS, muz. Berlioz'o.

LITERATŪRINĖ PREMIJA- QUEBEC'O RASYTOJAI

Ying Chen, nuo 1989 m.gyvenanti Quebec'e, laimėjo Prix Quebec-Paris premiją už romaną "L'Ingratitude", kuriame gvildinama dukters ir motinos santykiai.

Ying Chen, gimusi Šanhajuje. Kritikai apibūdina ją kaip nepaprastų gabumų pasakotoją ir aukštą kvalitetą rašytoją. Premija - \$3.000, įkurta 1958 m.

MĖLYNĖS -TINKA IR MEDICINOS REIKALAMS

Kanadoje moksliniai tyrimai, atlikti Nova Scotia provincijoje, rodo, kad mėlynių uogose yra šis tas daugiau, negu kad paskaninti pyragus.

Federalinio Agrikultūros Centro Kenville mokslininkų grupė, vadovaujama dr.Willy Kalt'ui, lygino kanadietiškių mėlynių sudėtį su europietiškomis. Pastarosios itin veiksmingos anti-diabetinės arbatos pavidale, gerklės uždegimų skalavimui, skatina vandens pašalinimą iš organizmo ir yra vartojamos diabeto gydymui. Italijoje mėlynių ekstraktu gydomi menkesnio pobūdžio cirkuliacijos sutrikimai.

Europietiškos mėlynės randasi nemažai anthocyanino, kuris ne tik suteikia uogoms spalvą, bet ir stiprina širdies veikimą. Kanados mokslininkai susidomėjo šiomis uogomis ir lygina europietiškių ir kanadietiškių mėlynių

sudėtis, ypač norėdami nustatyti anthocyanino kiekius.

ABSURDIŠKAS PALESTINIEČIŲ "HAMAS" KERS-TAVIMAS

Izraelyje, kovo 3 d., vykstant "Purim" šventei, kurioje dalyvauja daugybė vaikų, buvo išsprogdinta bomba autobuse, Jeruzalės miesto centre. Užmušta 20 žmonių ir tuzinas sužeistų.

Prieš savaitę du savižudžiai, - "Hamas" grupės aršieji nariai, - buvo išsprogdinę tokio pat tipo bombomis, keleivinius autobusus Jeruzalėje ir Aškelone. Žuvo 27 keleiviai.

Izraelio vyriausybė po pirmųjų sprogdimų buvo uždariusi Vakarinio Kranto ir Gazos srities perėjimo punktus, neleidžiant palestiniečiams (jų apie 60.000 pereinavo į Izraelį atlikti įvairius darbus), tikėdamasi sustabdyti galimus kitus sprogdimus.

Pagal Taikos Susitarimus, Izraelio vyriausybė privalo pasitraukti iš Vakarų Kranto ir Hebrono š.m. kovo mėn. pabaigoje ir suformuoti galutinius susitarimus iki š.m.gegužės mėnesio.

"Hamas" skelbia, kad sprogdiniai nebus daromi, jeigu Izraelis sustabdytų propagandą prieš Islamo aršiuosius ir paleis palestiniečių kalinius.

Šis ju siūlymas buvo atmetas. Arafat'as pasmerkė visus smurto veiksmus.

Taigi- "daina be galo"... Vis pamirštama, kad "Kas kardu kovoja, nuo kardo ir žūna"...

Izraelio vyriausybė paskyrė \$100 mil. apsaugos sustiprinimui nuo galimų "Hamas" užpuolimų.

• JAV vyksta intensyvi Respublikonų Partijos priešrinkiminė kampanija būsimiems prezidentiniams rinkimams. Šiuo metu daugiausia atstovų yra laimėjęs Bob Dole.

1990 m. KOVO 11-toji - NEPRIKLAUSOMYBĖS ATGAVIMO DIENA

Nepriklausoma Lietuva

Už Nepriklausomą Lietuvą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la Lituanie libre! Loyauté au Canada!
For free Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ
RĖDAGUOJA - REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. 1952 Nr. Return postage guaranteed. Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent Lithuania Publishing Co., 7722 George St. La Salle, P.Q. H8P 1C4.

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje - \$25.-
Rėmėjo - \$30.-

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

BUVUSI PREMIERAS, SAKO, NESIJAUDINA

Adolfas Šleževičius, kalbinamas "The Baltic Observer" žurnalisto Johannes Juette, pripažino, kad "dalis mūsų frakcijos (t.y. LDDP) palaiko Opoziciją (reikalavimą, kad Prėmieras būtų atstatyintas), ir dabar esąs labai sunkus laikas naujos vyriausybės suformavimui. Reikia įvesti naują vyriausybės programą ir labai griežtus reikalavimus, išsprendžiant bankų krizę". Esa ir visa eilė kitų reikalingų pakeitimų kituose ekonominiuose sektoriuose. Išvardijo energetiką, agrikultūrą, socialinį aprūpinimą, turto privatizavimą... Atrodo, kad tik dabar "praregėjo", kai patį pagavo už rankos ir nebebuvo kaip išsisukti...

Kokie jo ateities planai? Sakėsi, miegosias visą mėnesį, o paskum ką nors sugalvosias, bet niekuomet nebedirbsias vyriausybinių darbų.

Daug dalykų dar paaiškės, kažin ar malonių. Kaip ramiai Adolfas Šleževičius tą mėnesį miegos nelabai suprantama, tačiau, jo paties patvirtintas "Baltic Observer" žurnalistas

APIE LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIETYBĘ:

Pirmiausia norėčiau pacituoti Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo pirmą straipsnį, apibūdinantį, kas yra Lietuvos Respublikos pilietis: Lietuvos Respublikos piliečiai yra:

- 1) asmenys, iki 1940 m. birželio 15 dienos turėję Lietuvos pilietybę, ir jų vaikai (jeigu šie asmenys ar jų vaikai neregistravo iš Lietuvos);
- 2) asmenų, turėjusių iki 1940 m. birželio 15 d., vaikai, jeigu jie neįgijo kitos valstybės pilietybės;
- 3) asmenys, 1919 m. sausio 9 d. - 1940 m. birželio 15 d. nuolat gyvenę dabartinėje Lietuvos Respublikos teritorijoje, taip pat jų vaikai ir vaikaičiai, jeigu jie Pilietybės įstatymo išgaliojimo dieną nuolat gyveno ir šiuo metu gyvena Lietuvoje ir nėra kitos valstybės piliečiai;
- 4) lietuvių kilmės asmenys, gyvenantys kitose valstybėse, jeigu jie išvyko iš Lietuvos teritorijos iki 1918 m. vasario 16 d. ir neįgijo kitos valstybės pilietybės;
- 5) asmenys, iki 1991 m. lapkričio 4 d. įgiję Lietuvos Respublikos pilietybę pagal Pilietybės įstatymą, galiojusį iki Pilietybės priėmimo 1991 m. gruodžio 5 dieną;
- 6) kiti asmenys, kurie įgijo Lietuvos Respublikos pilietybę pagal Pilietybės įstatymą. Toks būtų pirmasis Lietuvos Respublikos Pilietybės įstatymo straipsnis, apibrėžiantis, kas yra Lietuvos piliečiai. Kanados lietuvių, matyt, labiausia domintų šio straipsnio pirmas punktas, sakantis, kad asmenys iki 1940 m. birželio 15 d. turėję Lietuvos pilietybę, ir jų vaikai, yra Lietuvos Respublikos piliečiai. Jiems jų pačių pageidavimu išduodami Lietuvos Respublikos piliečio pasai, pristatomi atitinkamus dokumentus (kurie bus nurodyti toliau tekste). Norėčiau atkreipti jūsų dėmesį, kad tik šie asmenys, jeigu jie yra tos valstybės piliečiai, gali turėti dvigubą pilietybę.

Norint gauti Lietuvos Respublikos pasą, yra reikalingi šie dokumentai:

- 1) Dokumentas, įrodantis, jog asmuo iki 1940 m. birželio 15 d. turėjo Lietuvos pilietybę. Toks dokumentas gali būti Lietuvos Respublikos vidaus ar užsienio pasas, išduotas iki 1940 m. birželio 15 d.; Lietuvos Respublikos užsienio pasas, išduotas diplomatinė atstovybių ar konsulinė atstovybių po 1940 m. birželio 15 d.; dokumentas apie tarnybą Lietuvos kariuomenėje ar darba valstybinėje tarnyboje; gimimo liudijimas arba kitas dokumentas, kuriame tiesiogiai nurodyta apie turėtą Lietuvos pilietybę. Jeigu šių dokumentų nėra, gali būti pateikiami: dokumentai apie mokymąsi, darbą, gyvenimą Lietuvoje iki 1940 m. birželio 15 d.; priesaikinis pareiškimas, patvirtintas notaro arba Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės ar konsulinės atstovybės pareigūno; užsienio valstybės paso patvirtinta kopija ar kiti dokumentai. Lietuvių kilmę patvirtinantys dokumentai, tiesioginiai ar netiesioginiai rodantys, kad asmens tėvai ar seneliai, vienas iš tėvų ar senelių yra lietuviai, taip pat asmens rašytinis pareiškimas, 2 psl.

PASKIRTAS NAUJAS LIETUVOS RESPUBLIKOS MINISTERIS PIRMININKAS IR LIETUVOS BANKO VALDYTOJAS.

Prez. Algirdas Brauskas vasario mėn. 15 d. paskelbė du dekretus.

Pirmuoju - vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 84 str. 4-tuoju punktu, Seimui pritariant, paskyrė Lauryną Mindaugą Stankevičių Lietuvos Respublikos Ministrų Pirmininku.

LIETUVOS RESPUBLIKOS MINISTRAS PIRMININKAS LAURYNAS MINDAUGAS STANKEVIČIUS

Gimęs 1935 m., Trakų rajone, lietuvis, išsimokslinimas - aukštasis. 1957 m. baigė Leningrado finansų - ekonominį institutą. Specialybė - ekonomistas-finansininkas.

Darbovietės ir pareigos:

- 1957 m. - Lietuvos TSR finansų ministerijos vietinio ūkio finansavimo skyriaus ekonomistas;
- 1958 m. - Lietuvos TSR finansų ministerijos vietinio ūkio finansavimo skyriaus vyr. ekonomistas;
- 1960-62 m. - Lietuvos TSR finansų ministerijos etatų valdybos viršininkas;
- 1962-69 m. Lietuvos TSR finansų ministerijos žemės ūkio finansavimo valdybos viršininkas;
- 1969-77 m. Lietuvos TSR Ministrų Tarybos nuolatinio atstovo prie TSRS Ministrų Tarybos pavaduotojas;
- 1978-88 m. - Lietuvos TSR valstybinio darbo komiteto pirmininko pirmasis pavaduotojas;
- 1988-90 m. - Lietuvos TSR darbo ir socialinio aprūpinimo ministr pirmasis pavaduotojas;
- 1990-93 m. - Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ministerijos ministro pirmasis pavaduotojas;
- 1993-94 m. - Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ministras;
- 1994 m. iki šiol - Lietuvos Respublikos valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministras.

LIETUVOS BANKO VALDYBOS PIRMININKAS - REINOLDIJUS ŠARKINAS

Gimęs 1946 m. Ukmergės rajone, lietuvis, išsimokslinimas - aukštasis. 1968 m. baigė Vilniaus valstybinį universitetą. Specialybė - ekonomistas.

Darbovietės ir pareigos:

- 1968-1970 - Vilniaus "Buitinės chemijos" gaminių gamykla "Spindulys" darbo organizavimo inžinierius, vyresnysis inžinierius;
- 1970-72 m. - "Lietuvos buitinės chemijos" susivienijimo darbo ir darbo užmokesčio biuro viršininkas;
- 1972-72 (5 men.) - Lietuvos TSR Švietimo ministerijos Planavimo ir finansų valdybos viršininko pavaduotojas;
- 1972-1977 m. - Lietuvos TSR Švietimo ministerijos jungtinės buhalterijos vyriausio buhalteris, buhalterinės apskaitos ir finansų kontrolės skyriaus viršininkas;
- 1978-80 m. - Lietuvos TSR Švietimo ministerijos Planavimo ir finansų valdybos viršininkas;
- 1980-82 m. - Kubos Respublikos Švietimo ministerijos patarėjas - konsultantas. (1976-1980 - VDU dėstytojas, valandininkas Ekonominės kibernetikos ir finansų fakultete);
- 1983-1991 m. - Lietuvos TSR Finansų ministerijos kultūros sveikatos apsaugos finansų valdybos viršininko pavaduotojas, valdybos viršininkas, Biudžeto departamento dėstytojas;
- 1991-1994 m. - Finansų ministro pavaduotojas - biudžeto departamento direktorius.

1994-95 m. Lietuvos Respublikos Finansų ministerijos sekretorius - biudžeto departamento direktorius; 1995 m. iki šiol - Lietuvos Respublikos finansų ministras. ***** patvirtinantis, kad jis laiko save lietuviu. Jeigu nėra patikimų dokumentų, įrodančių lietuvių kilmę, šį klausimą sprendžia Pilietybės reikalų komisija.

Pastaba: jeigu nėra dokumentų, įrodančių Lietuvos pilietybę, turėtų iki 1940 m. birželio 15 d., mes siūlome užpildyti anketas į Lietuvos Metrikų ar Centrinę archyvą. Anketas galima gauti Lietuvos Respublikos Ambasadoje Ottawoje.

- 2) Kanados piliečio paso pirmojo puslapio fotokopija (patvirtinta notaro ir išversta į lietuvių kalbą).
- 3) Santuokos liudijimo (jeigu asmuo yra santuokoje) fotokopija (patvirtinta notaro ir išversta į lietuvių kalbą).
- 4) Vaikų iki 16 metų (jeigu yra) gimimo liudijimų fotokopijos (patvirtintos notaro ir išverstos į lietuvių kalbą).
- 5) Anketa (galima gauti Lietuvos Ambasadoje Ottawoje).
- 6) Prašymas pasui gauti (formą galima gauti Lietuvos Ambasadoje Ottawoje).
- 7) Jeigu asmuo keitė pavardę, dokumento, įrodančio tai, fotokopija (patvirtinta notaro ir išversta į lietuvių kalbą).
- 8) Nustatytos formos pasižadėjimas (formą galima gauti Lietuvos Ambasadoje Ottawoje).
- 9) Keturių pasinė nuotraukos.

Dar kartą primename, kad ne Lietuvoje išduotų dokumentų fotokopijos turi būti patvirtintos notaro ir išverstos į lietuvių kalbą. Ambasadoje bus legalizuotos ir vertimai bei parašai patvirtinti.

Paso išdavimo mokestis yra 52 Kanados doleriai, vieno dokumento legalizavimo kaina - 13 Kanados dolerių.

Jei iškilus klausimų atskirais atvejais, maloniai prašau kreiptis į Lietuvos Respublikos Ambasadą Kanadoje, adresu 130 Albert St. suite 204, Ottawa, Ontario, K1P 5G4 Tel: (613)-567-5458.

O dabar trumpai apie rinkėjų registraciją.

Lietuvos piliečiai, kurie laikinai ar nuolat gyvena Kanadoje, pagal savo patogumą gali užsiregistruoti arba Lietuvos Respublikos Ambasadoje Kanadoje (130 Albert St. #204, Ottawa, Ontario, K1P 5G4), arba Garbės Generalinio Konsulato Toronte (1573 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6, Tel: (416)-538-2992, Fax: (416)-538-4345, šiuo adresu Konsulatas planuoja pradėti dirbti nuo 1995 m. gruodžio 20 dienos).

Lietuvos piliečiai kviečiami registruotis būsimiems rinkimams ir pranešti apie save šiuos duomenis:

- pavardė, vardas;
- gimimo data;
- gyvenamosios vietos adresas Kanadoje;
- Lietuvos piliečio paso numeris;

Jam pavesta per 15 dienų sudaryti Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir pateikti patvirtinimui sąrašą.

Vasario 15 d. Seimas balsavo už Reinoldijaus Šarkino paskyrimą Lietuvos Banko Valdybos Pirmininku. 76 balsavo už, 2 - prieš ir 7 susilaikė.

Lietuvos Prezidentas, atsižvelgdamas į Seimo balsavimą, patvirtino Reinoldijų Šarkiną minimoms pareigoms.

Signatarų rūmai Vilniuje

PAGALBOS VASARIO 16-TOSIOS SIGNATARŲ RŪMAMS

VILNIUJE, Pilies gatvėje, 26 nr. namas gana puošnus savo architektūrine išore, bet, kaip rašo Leonardas Aleksiejūnas š.m. vasario "Gimtojo Krašto" nr.7 laidoje... "žvilgtelėsi pro vartus - išvysi savartyną. Beveik įprastas vaizdas ne vienoje mūsų sostinės Senamiesčio vietoje, yra baisesnių kiemų, niūresnio likimo pastatų. Tačiau Pilies gatvės 26-tasis namas - išskirtinis mūsų tautos, valstybės istorijoje: čia 1918 m. vasario 16 d. paskelbtas Lietuvos valstybės atstatymas".

Žurnalistas užkalbino Stasį Urniežį, kuris jam papasakojo, kaip apie 1988-tuosius metus jis su savo bendraminčiais sumanė gelbėti šį istorinį namą.

Jie nuėję į Sąjūdžio būstinę, patiekė planą išpirkti to pastato butus. Tam planui pritarė ten tuo metu buvę - Vytautas Landsbergis, Virgilijus Čepaitis, Kazimieras Motieka. Plano iniciatoriai įsitaisė kambarėlyje rūsyje ir pastoviai rūpinosi šiuo pastatu, kartu su kitais gedinimais.

Galų gale Vilniaus Miesto Taryba 1992 m. gegužės mėn. 20 d. nusprendė įsteigti minimame pastate Nepriklausomybės Signatarų Namus ir buvo įregistruoti tokių Namų Fondo įstatai. Signatarų Namams perduoti ir Vilniaus 18-tojo knygyno Dominikonų gatvės 9-jame namo patalpos.

Iš Pilies gatvės 26-ojo namo buvo išskeldinta 15 jame gyvenusių šeimų ir joms suteikti kiti butai.

Istorinį pastatą nuspręsta restauruoti taip, kad jis atitiktų buvusįjį 1918 m. vasario mėnesio dienomis tuo labiau, kad name likę tie patys langų rėmai, rankenėlės, parketas, tos pačios krosnys, durys, jų spynos.

Stasys Urniežius, Nepriklausomybės Signatarų Namų direktorius supažindino su šio istorinio namo aukštų paskirtimi. Pagal restauravimo projektą rūsiuose - tamsiausių Lietuvos laikų ekspozicija. I-me aukšte - restoranas

*****
- asmens kodas, įrašytas pase.

Duomenis apie save Lietuvos piliečiai gali pranešti asmeniškai, atvykdami į Lietuvos Ambasadą ar Konsulatą, arba atsiųsti paštu ar faksu (613)-567-5315 - Ambasados, 416-538-4345 - Konsulato). Registruojantis paštu, galima atsiųsti ir Lietuvos piliečio paso atitinkamą puslapį, kuriuose yra psteikti aukščiau nurodyti duomenys, fotokopijas.

Lietuvos piliečiai, kurie atsiųs apie save duomenis, bus įrašyti į rinkėjų sąrašus. Jiems prieš kiekvienus rinkimus, kuriuos vykdyti bus pavesta Lietuvos Respublikos Ambasada Kanadoje, paštu bus siunčiami visi balsavimui reikalingi dokumentai.

Apie rinkimų laiką ir tvarką Ambasada praneš iš anksto.

Su pagarba,
Dalia Paslauskienė,
Lietuvos Respublikos Ambasados Kanadoje Rastinės vedėja.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Nuotr.

A. M.
Černiausko

DIDELES PŪGOS UŽVERTE KELIUS

Apie savaitę laiko siautios pūgos vasario mėnesio pabaigoje užvertė kelius Vilniuje ir ypač - Šiaulių apskrityje.

Kelininkai dirba dvejomis pamainomis, į valymo darbus įtraukiami moksleiviai bei seniūniju tarnautojai.

LIETUVOS BALERINAI AUKSO MEDALIS

Lietuvos baleto žvaigždė Eglė ŠPOKAITĖ, antrajame tarptautiniame baleto ir modernaus šokio konkurse Japonijoje, vasario mėn. 11 d. laimėjo aukso medalį ir 1 mil. jenų premiją. Konkursas vyko Nagajos mieste.

Konkurse dalyvavo 153 šokėjai iš 23 pasaulio valstybių baleto varžybose, ir 36 šokėjai iš 11-kos valstybių modernaus šokio atstovai.

Konkurse Lietuvai atstovavo Lietuvos Operos ir Baleto Teatro solistai - Eglė Špokaitė ir Edvardas Smalakys. Jie atliko pasėta iš baleto "Žizel" ir "Spragtuko", dvi kompozicijas choreografo J. Smorigino - "Somnabulai" ir "Dueta Balsui".

Ši Lietuvos Baleto pora per paskutinius dvejetų metų tarptautiniuose konkursuose laimėjo ketvirtą kartą, o Permėje - geriausios poros prizą, pavieniuoju dar St. Petersburg, Helsinkyje.

Eglė Špokaitė ir Edvardas Smalakys yra Vilniaus Operos ir Baleto Mokyklos auklėtiniai. Ji šoka nuo 1989 m., jis nuo 1985 m.

LIETUVOS PLAUKIKAI DIDŽIOJI TAURĖ

Dita BABRAUSKAITĖ-ŽELVIENĖ vasario 11 d., Paryžiuje buvo paskelbta laisvojo stiliaus plaukimo sprinto - 50 ir 100 m laimėtoja. Ji yra pirmoji

SKRYDIS ir NUOPOLIS

Dabar, deja, dabartis. Ji - negailestinga. Dabartis bloškia mus iš šventojo istorinio laiko į kasdienybės profanum. Strimagalviais - iš išblavėjimą. Iš sapno - ant grindinio.

Tai, kas ikyko, turi tam tikrą logiką - anksčiau ar vėliau šitai turėjo įvykti. Anksčiau ar vėliau blogis, jei ne baudžiamas, tai bent teisingai įvardijamas. Istorijai svarbu tik moralinė šio ikyko pusė. Jaunas vyras, iš pradžių nekėlęs jokios asmeninės antipatijos, - toks buvo šeštasis Lietuvos Respublikos ministras pirmininkas mūsų akyse. Tačiau palaipsniui šiame neutraliame atvaizde ryškėjo bruožai tos negatyvios jėgos, kuriai jis atstovavo. Tarsi ryskinant nuotrauką.

Pirmieji ženklai pasirodė jau seniai. Tai - puikybė bendraujant su politiniais oponentais, kylanti ne tiek iš išsivaizduojamo pranašumo, kiek iš tam tikro mentalinio ribotumo. Ilgainiui negatyvas išryškėjo visu juodumu. Štai faktai: uždraudžiama gelbėti Čėčėnių vaikus, dangstantis rūpesčių Lietuvos našlaičiais. Ciniška pozicija Čėčėnijos, Tibeto, Taivano atžvilgiu, pabėgusių kareivėlių grąžinimas Rusijai. Šitame ciniзме stebina ta energija, su kuria buvo ginama prorusiška pozicija. Tai pateisinti galima nebent provincialiu mąstymu, būdingu vietinei nomenklaturai.

Tačiau tai buvo ne tik politinė pozicija. Mažų tautų, silpnosiosios paniekinime slėpėsi ir liokajiška moralinė nuostata. Todėl visai tikėtina spaudoje šmėkstelėjusi žinutė apie buvusio premjero cinišką pasisakymą dėl Lietuvos nepriklausomybės anais laikais. Ir kaip viso to loginė tauta - asmeninis nuopoliis, kai buvo sutersta ne tik pareigūno, bet ir asmeninės reputacija, taip išbraukiant save iš tikrosios, sakraliosios Lietuvos istorijos.

Tiesa, kaip ir istorija, yra negailestinga. Tiesa pagaliau visada nugalė. (Iš "Dienovidis" nr. 7, 1996 m. vasario 16 d.)

A. Patackas

lietuvė plaukikė iš Lietuvos, laimėjusi tokiu būdu didžiąją Pasaulio Taurę.

Per du Pasaulio Taurės varžybų etapus Suomijoje ir Prancūzijoje Dita Želviene, plaukdama 50 ir 100 metrų, laimėjo tris pirmąsias vietas ir vieną antrąją.

Šių metų balandžio mėnesį ji švęs 28-tąjį savo gimtadienį, ir sakosi, jog plaukimo sprintui tai labai geras amžius.

Savo laiku sovietiniams treneriams ji buvusi "persena ir neperspektyvi" jau prieš septynerius ar aštuonerius metus.

Tuomet neatlaikiusi psichologinio spaudimo ir labai sunkų fizinį krūvį, ji buvo treniravimasi nutraukusi. Jos dabartinis treneris Evaldas Skyrius tvirtina, kad tai jai išėjo į naudą: ji pailsėjusi ir pasiilgusi vandens.

Po dviejų savaitžių poilsio, ji ruošis dalyvauti Atlantos Olimpinese žaidynėse.

Tikimasi, kad Lietuvos Tautinis Olimpiniis Komitetas parems jos ir kelių kitų kandidatų kelionę į žaidynes, vykstant ir jų treneriams.

DU LIETUVOS KREPŠININKAI IR TRENERIS TARPE GERIAUSIŲ EUROPOJE

"FIBA Basketball Monthly" žurnalo apklausos duomenimis, pirmuoju 1995 m. Europos krepšinininku be jokių abejonių bus pripažintas Arvydas Sabonis. Antroji ir trečioji vieta teksianti jugoslavams. Ketvirtuoju tarp geriausiųjų pripažintas amerikiečių kilmės lietuvis Joe Arlauskas. Geriausiųjų 1995 m. Europos trenerių dešimtuks, devintuoju tarp geriausiųjų trenerių išrinktas Vladas Garastas. Šiuo metu jis treniruoja KAUNO "ATLETĄ".

GALŲ GALE SUIMTAS KAUNO NUSIKALTĖIŲ GAUJOS VADEIVA

Š.m. vasario mėn. pirmą savaitę buvo sulaukęs prevencinę tvarką, didžiausios Lietuvoje siaučiančios organizuotos nusikaltėlių gaujos vadeiva - Henrikas Daktaras, pravardžiuojamas "Henyte".

Jis vadovauja gaujai, pasivadinusiai "Daktaru" vardu, kuri valdo ne tik Kauną, bet ir yra įsiskverbusi į Vilnių, Klaipėdą ir kitus Žemaitijos miestus. Sudaryta iš daugiau kaip šimtinės tam darbui "išlavintų" vyrų. Gauja turi sekimo, informacijos rinkimo, pokalbių klausymosi telefonu padalinius. Spėjama, kad "Lietuvos Ryto" pastato sprogdinimas yra šios gaujos darbas.

Tokių ir panašių privasių gaujų veikimą sunku stabdyti, nes jos yra papirusios dalį aukštųjų policijos pareigūnų Kaunė, o gal ir kitur.

Klesti tokios gaujos ne tik Europoje, bet dar labiau - ir šiame kontinente, per ilgai uždelsus ju nusi-kalstamos, - mafioziškos veiklos sustabdymą.

Gal dabar, kuomet Lietuvos Vidaus Reikalų Ministerija pašalino savo ministeri Romą Vaitiekūną, nedelsiant bus galima konkrečiai ir plačiau valytis nuo tokių gaujų. Tai pareikalaus ir mūsų policininkų, bei policijos viršininkų (dar kažin kodėl vis "komisarisais" vadinamų) rimtos atrankos.

● VILNIUJE iškilmingomis Mišiomis ir Vilniaus Universiteto jubiliejinėje konferencijoje buvo pagerbtas žymus Lietuvos diplomatas dr. S. A. BAČKIS 90-tojo gimtadienio proga.

Prez. Algirdas Brazauskas jam įteikė aukščiausią valstybės apdovanojimą už jo veiklą Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio GEDIMINO I-ojo laipsnio Ordina.

● Ruošiamasi minėti ŠAKIŲ 400-mečio jubiliejui sparčiai papildant kraštotyros ekspedicijose surinktą ir renkama medžiagą su kraštotyros ir etnografijos specialistų pagalba.

DĖL LIETUVAIPAKENKUSIOS VYRIAUSYBĖS PROPAGANDOS

Priešindamasis neišvengiamam nušalinimui, buvęs Ministras pirmininkas A. Šleževičius griebėsi įvairiausių spaudimo ir gąsdinimo priemonių, tarp jų - ir tarptautinės propagandos. Skubiai buvo pradėta platinti mitas, neva A. Šleževičius - nuoseklus reformininkas, puolamas dėl pereinamojo laikotarpio sunkumų, neva be jo Lietuvos ateitis neužtikrinta. Tuo būdu tarptautiniam Lietuvos įvaizdžiui pridėta dar naujų nepatikimumo bruožų.

Iš tikrųjų A. Šleževičiaus nušalinimas turėtų reikšti visai kitką: Lietuvos grįžimą į demokratinių permainų bei ūkio reformų kelią be komunistinių iškreipimų, vėl pasitelkiant viešumą ir konkurenciją, laikantis ištatymų, realiai kovojant su korupcija ir kitais nusikaltimais.

Išstengus atstatyti A. Šleževičių anksčiau, gal būtų buvę užbėgta už akių ir bankų krizei.

Galų gale, kad iš valdžios nušalintas žmogus, kuris tolydžio kalbėjo netiesa, kuris apgaudinėjo net Pasaulio bankų ir Tarptautinių valiutos fondą, tai tik atveria galimybes atkurti pasitikėjimą Lietuvoje ir Lietuva.

Tėvynės Sąjungos - Lietuvos konservatorių pirmininko Vytauto Landsbergio pareiškimas.

1996 m. vasario 12 d.

RENKAMA MEDŽIAGA MAŽEIKIŲ MUITINĖS ISTORIJAI

Prie Muitinės Mokyklos Vilniuje, Kalvarijų gt. 265 pradėjo veikti ir Muitinės Muziejus, kuriam vadovauja prof. V. Jakelaitis. Taip pirmą kartą pradėdama Lietuvoje sistemingai kaupti Muitinės istorinę medžiagą. Ir Mažeikių muitinė suorganizavo grupę, kuri bendradarbiauja su Mažeikių Muziejaus darbuotojais, renkanti medžiagą ir eksponatus savo veiklos teritorijoje.

J. Miliauskytė "Muziejaus Naujienose" rašo: "...Apie 1919-1940 metų Mažeikių muitinės postus medžiagos ieškojome Lietuvos Centrinio Valstybinio Archyvo fonduose. Kol kas susipažinta su dar nesusistemintomis bylomis apie dirbusius žmones, prekių pervežimą, kivičius su vokiečių armijos kareiviais, ginčus su pasienio gyventojais. Apie Muitinės atkūrimą 1991 m. Mažeikiuose medžiagos ieškojome pačios muitinės archyve, prisiminimais dalijosi pirmieji muitininkai, OMON'o siautėjimų liudininkai.

...Medžiagos, prisiminimų ar eksponatų prašytume paieškoti kiekvieną, kuris gyvena netoli muitinės postų Nepriklausomos Lietuvos metais, kuriam dažnai tekdavo vyksti į užsienio šalis, kuris pats ar jo artimieji dirbo kada nors muitinėje."

MUZIEJAUS NAUJIENŲ adresas: Mažeikių Muziejus VI. Burbo g. 9, Mažeikiai.

● Pirmoji leivos Simonaitytės literatūrinė premija paskirta Rašytojų Sąjungos KLAIPĖDOS skyriaus pirmininkui Rimantui Černiauskui už knygą LAUŽAI PALĖPĖSE.

Premija įteikta vasario mėn. 26 d.

● GRAŽINA LANDSBERGIENĖ, pos šių metų pradžioje padarytos sėkmingos trigubos širdies gyslių pervedimo operacijos Vilniuje, sustiprėjo ir jaučiasi gerai.

Vytauto Didžiojo Universiteto Kaune didieji rūmai.

VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETO IŠEIVIJOS STUDIJŲ CENTRAS PRANĖŠA:

Gerbiami ponai, Vytauto Didžiojo universitete Humanitarinių mokslų fakultete veikia Išeivijos studijų centras, kaupiantis užsienio lietuvių bei jų organizacijų istorinį archyvą ir biblioteką, tyrinėjantis si palikimą įvairių mokslo krypčių požiūriu, besirūpinantis jo publikavimu. Jau esame gavę žymaus JAV lietuvių veikėjo Broniaus Kvickio didžiulę kolekciją, talpinančią Antano SMETONOS, VYDŪNO ir kt. fondus, Broniaus Railos gausią epistolinę kolekciją, architektūros teoretiko ir istoriko Jurgio Gimbutos biblioteką, rašytojo Kazio Almeno dovanotą pluoštą DP laikotarpio lietuviškos spaudos.

Norėdami sudaryti dar pilnesnį išeivijos veiklos vaizdą, kreipiamės į Jus, prašydami pagal galimybes perleisti redakcijos sukaupią archyvą ar atskirų straipsnių rankraščius mūsų Centrai. Kartu prašytume informacijos apie Jums žinomus kolekcionierius ar organizacijas, galinčius turėti mus dominančios medžiagos. Bendradarbiavimas su jais būtų naudingas ir kuriant katalogą apie pasaulyje esančias liuanistinės pakraipos kolekcijas.

Su viltimi bendradarbiauti -

prof. habil. dr. Egidijus Aleksandravičius, Išeivijos studijų centro vadovas, Vytauto Didžiojo universiteto Humanitarinių mokslų fakulteto Dekanas.

VILNIAUS UNIVERSITETO MEDICINOS FAKULTETAS NUOSTABIAI TALKINA - REIKIA DAR TALKOS

Iš Lietuvos sostinės Vilniaus Algirdas Gustaitis, Los Angeles gavo netikėtą dovaną - "talkos". "NL" redakcijai jis rašo:

...Neseniai iš Vilniaus Universiteto Medicinos Fakulteto gavau toki laišką:

Visai atsitiktinai, šių metų vasaros pabaigoje, "Gimtojo Krašto" laikraštyje persispausdintoje žinutėje iš "Laisvosios Lietuvos" apitikome informaciją apie paieškomus JŪROS Korporacijos narius. Vienas jų - Albertas Žygas, deja, neseniai miręs, buvo ilgametis mūsų kolega. Jausdami pareigą jo atminimui, siunčiame trumpą biografinę apybraižą su nuotrauka. Tikimės, jog tai papildys Jūsų sumanytą leidinį.

Pasirašė - Aurimas Andriušis, Medicinos fakulteto Muziejaus ir Archyvo vedėjas; ir Rūnas Patackas, Patalogijos ir Teismo Medicinos katedros, patologinės anatomijos kurso vedėjas, profesorius.

Prijuanga 4 puslapius mašinėle rašytų dokumentų apie docentą Albertą Žygą, bei jo nuotrauką.

1995 metų vasarą lankiausi Vilniaus Universitete buvau sutiktas ten įkurtos JŪROS Korporacijos nariu, Universiteto patalpose su jais maloniai kalbėjomės. Tada JŪROS Korporacijai Vilniaus U-te vadovavo Jurgita Romeikaitė.

Kviečiu Lietuvos universitetuose, aukštosiose mokyklose studentus-studentes jungtis į JŪROS Korporaciją ir į Lietuvii Jaunimo Organizaciją JŪRA, kuri 1995 m. lapkričio mėn. 8 d., įsakymu Nr. 105 įregistruota Lietuvos Respublikos Teisingumo Ministerijoje, kodas 9191055.

● VILNIUS rašytiniuose šaltiniuose pirmą kartą paminėtas 1323 m. Tačiau archeologiniai radiniai ir istorikų tyrinėjimai nurodo, kad dabartinio miesto teritorijoje jau V-VI amžiuje gyveno žmonės. Magdeburgo teisės miestas gavo ir pradėjo sparčiai plėtotis 1387 m. Koelne 1576 m. išleistame stambiausių miestų atlase atspausdintas ir Vilniaus miesto planas XVI a. Lietuvos sostinė buvo ir stambiu mokslo centru Rytų Europoje. "Vilnius"/

Vytauto Didžiojo Universitete KAUNE Lietuvių Jaunimo Organizacijos JŪRA vadovė yra Deimantė Markevičiūtė. Per tuos asmenis galima sužinoti daugiau apie JŪROS Korp. ir LJO JŪRA.

Apie daugelį JŪROS korporantų 1938-1940 metais dalyvavusių minėtos korporacijos veiklose, vis dar negauta jokių žinių, nuotraukų, nors trumpų biografijų. Tokių "nežinomųjų" pavardės:

Algirdas Adomaitis, Vincas Adomaitis, Kostas Bagdonavičius (Australijoje), Silvestras Cybavičius, Alozyas Daukantas, Vytautas Draugelis, J. Deksnys, Albinas Griška, Juozas Gudavičius, Pranas Iwickas, Alfredas Jankūnas, Mykolas Koretkas, Stepas Krejeras, Zigmąs Kuprėnas, Vytautas Kurklinskas, Jonas Lazauskas, Vilius Markelis, Visvaldas Masiulis, V. Markevičius, Kurtas Nyhofas, J. Petraškevičius, Algimantas Pikčilingis, Leonidas Pileckas, Jonas Radzivaonas, Vytautas Rudminas, Ad. Sketeris, Osvaldas Sokolikas, Viktoras Urbonas, Adolfas Vaidelis.

Moterys: Irena Balčiūnaitė-Bedelienė, M. Bazėnaitė, Vincenta Gucevičiūtė, Bronė Jacevičiūtė, Regina Jagminaitė-Dausienė, Teofilė Jurkūnaitė, Danutė Kalėdaitė, Stasė Leknickaitė, Alfreda Lunytė, Genovaitė Nakutytė, Olga Skersaitė, Aldona Strazdaitė, Aldona Švedaitė, Valė Udrailė-Osteikienė, Aldona Usonytė, Elena Vilnonytė-Anušienė, Tamara Visockytė, Milkasė Žolynaitė.

Kas galite - talkinkite. Algirdas Gustaitis, Los Angeles, CA 7946 West, 4th Street LOS ANGELES, Calif., 90048 U.S.A.

Dail. prof. Antanas Tamošaitis prie gimtadienio torto.

Iš kairės: R. Briki-
nė, A. Veselkienė
ir R. Krokytė-Vesel-
kienė.

Dešinėje svečiai:
B. Nagienė, A.
Veselkienė, Jubilia-
tas, dr. A. Kazlauskas
ir Ir. Meiklė-
john.

Nuotrauka :
P. Briki.

Smagu prisiminti kelio-
ne gražią, saulėtą dieną
401 keliu iš Montrealio
į Gananoque. Petras Briki-
geras vairuotojas, rūpestin-
gai sekė keliaženklius,
o pastabios akys jo ir žmo-
nos Reginos bei bendrake-
leivės įsidėmė ir spanguolių
raudonumo spalvas kana-
dietiškiųjų, tvarkingų jaujų,
ir tuos, kartas nuo karto
pasirodantių debesų kuokš-
tus, ir dar nepajudantių
pavasariop medžių telkinius,
ir tokias netikėtai per
žiemą nuostabiai išsilaikiu-
sias aukštų griovinių smilgų
alėjas iš abiejų kelio pusių.

Susirinko suvažiavo
daugiau kaip 30 svečių
iš Toronto, Kingstono, Bos-
tono, Montrealio ir kt.

Garbingasis jubilias
po sveikinamojo žodžio
(žiūr. "NL" nr.4) priėmė
Aldonos Veselkienės austą
puikią tautinę juostą visu

vardu. Buvo perskaityti
sveikinimai gauti ne tik
iš Lietuvos, bet ir iš Ka-
nados min.p-ko Jean Chrétien'o,
iš Kingstono Audėjų ir Verpėjų
draugijos, Montrealio VAIVORYKŠTĖS,
Toronto LT Instituo sky-
riaus ir kt.

Kaip paprastai, su ne-
gestančiu humoru jubilias
padėkojo ir pasidžiaugė
svečiais.

Besivaišinant ir besišne-
kučiuojant, atėjo laikas
ir dideliame gimtadieniniame
tortui ir dovanų išteiki-
mams. Jų buvo daug ir
įdomių, ypač, kad solenizant-
as žinomas kaip knygų mėgėjas.
Atrodo, kad visomis dovanomis
ir linkėjimais, ir "ilgiausių Metų"
giedojimu jis buvo labai
patenkintas.

Spragsėjo foto aparatai.
Žinome, kad ruošiasi
keliauti į Vilnių ir labai
norėjosi dar vėl viską užfik-
suoti.

Spragsėjo ir kamščiai
iš šampano buteliu.

Reikia tikėtis, kad ir
Kanados Lietuvių Muziejus-
Archyvas turės galimybę
išgyti tautodailės vystymo
veiklos nors gerą albumą-
juk, turbūt, nėra kitos
etninės grupės, kuri būtų
sugebėjusi išlaikyti tokią
panašios rūšies institutą,
arba taip domėtis savo
tautos liaudies kūryba.
Neturėjo nei tokių asmeny-
bių, kaip dailininkas Anta-
nas Tamošaitis, ar jo žmo-
na Anastazija Mažeikaitė-
Tamošaitienė.

b.n.

LITUANISTINĖS STUDIJOS 1996/97

Rengiami vienerių metų
bei trumpi vasaros ir žie-
mos kursai

Kalbos mokoma prade-
dantiųjų, 2 lygių pažangių-
jų ir mokančiųjų grupėse.
Dėstomoji kalba - lietuvių
išskyrus įvadinę paskaitas
pradecantiesiems anglų kal-
ba. Pažengusiųjų ir moka-
nčiųjų grupėms dėstoma li-
teratūra, etninė kultūra,
istorija ir kitos lituanisti-
nės disciplinos.

Greta mokomųjų užsiė-
mimų (4-6 akademines va-
landas per dieną, įskaitant
kalbos pamokas bei etni-
nės kultūros, literatūros,
lingvistikos ir istorijos
paskaitas), kursų klausyto-
jams siūloma kultūrinė

programa: ekskursijos po
Vilnių ir žymesnes Lietu-
vos vietas, susitikimai su
įdomiais žmonėmis.

Mokslo pabaigoje studen-
tams įteikiami pažymėjimai
apie išklausytą kursą,
o išlaikiusiems egzaminus
- Vilniaus universiteto
studijų baigimo diplomai.

Vilniaus universitetas
pageidaujantiems gali su-
teikti galimybę už atskirą
mokestį apsigyventi bend-
rabutyje arba universiteto
darbuotojų šeimose.

Mūsų studentai - įvairių
profesijų, interesų, tauty-
bių ir amžiaus žmonės iš
viso pasaulio!

1996 - 1997 Metinės stu-
dijos, (A kursas):

čia semestrai po 15 sava-
čių, 20-22 akademines
valandas per savaitę; se-
mestrų pradžia- rugsėjo 9
ir vasario 10 d.; vieno se-
mestro studijų kaina -
1000 JAV dolerių.

Vasaros lituanistikos kur-
sai (B kursas):

keturių savičių, 110 val-
liepos 2-30 d., studijų ir
kultūrinės programos kaina
- 500 JAV dolerių.

Žiemos Lituanistikos kur-
sai (D kursas):

dvių savičių, 50 val. -
sausio 7-21.; studijų ir kul-
tūrinės programos kaina -
250 JAV dolerių.

Univestiteto bendrabučio
kainos: 1 semestrai: 100
-180 JAV dolerių; 4 sava-
tėms: 45-75 JAV dol.; 2
savaitėms: 25-40 JAV dol.
(Priklausomai nuo kamba-
rio tipo).

Gyvenimas šeimoje kai-
nuotų apie 70 JAV dol. už
savaitę.

Gaila, bet mes negalime
garantuoti draudimo, taip
pat prašytume pačius sve-
čius pasirūpinti bilietais
bei vizomis.

Informacijos ir anketų
teiraukitės, savo pageida-
vimus siųskite: Lituanisti-
nių studijų katedra, Vilniaus
universitetas, Universiteto 3,
2734 Vilnius, Lietuva (Li-
thuania).

Tel: (370-2) 61 07 86; Fak-
sas: (370-2) 61 07 86; el.paš-
tas: Lit.stud@flf.vai.lt

Anketų laukiame prieš
mėnesį iki kiekvienų kursų
pradžios!

PARTIJOS AUKSAS

/ tęsinys/
Igor Bunick

Gorkis - "revoliucijos šauklys" su pakirptais ir apipe-
šiotais sparnais- prasimušė iki Lenino, ragindamas padėti
badaujantiems. "Mes neturim pinigų padėti badaujan-
tiems, - atkirto Leninas. - Iš buržuazijos mes paveldė-
me skurdą, nepriteklis, badą!" Bet leido Gorkiui suburti
pagalbos badaujantiems komitetą iš nebaigtų įjauti inte-
ligentų ir paprašyti Vakarų pagalbos.

Žinoma, pirmoji atsiliepė Amerika, iki to laiko jau su-
kūrusi Humanitarinę pagalbos administraciją (ARA) ir pa-
dedanti pokario Europai. 1921 metų gruodį Jungtinių Val-
stijų Kongresas paskyrė badaujančiai Rusijai 20 milijonų.
JAV piliečiai buvo paraginti aukoti vargstančiai Rusijai.
Iš viso ARA, kuriai vadovavo būsimasis JAV prezidentas
Huveris, iš vyriausybės ir privačių asmenų gavo 45 mil.
dolerių. Į šią veiklą įsitraukė ir kitos tarptautinės organi-
zacijos. Griežtai per savo atstovus stebėdamos, kaip skirs-
toma pagalba, jos nuo bado mirties išgelbėjo 22 milio-
nus 700 tūkstančių žmonių, iš viso išleidusios 137 mil. do-
lerių!

Ta aplinkybė, kad Leninui neužteko drąsos iki galo
baigti gerai sugalvotą operaciją "Badas" (iš bado mirė
"tik" 6 mil. žmonių), dar kartą patvirtino niūrius jo bend-
rininkų būgštavimus, kad Iljičius būtų pasaulinio proleta-
riato vadu daugiau netinka. Kaipgi visi nustebo ir desi-
nė, ir kairė, kai Leninas vėl blykstelėjo savo neblėstan-
čiu genialumu.

* Amerikiečiai reikalavo, kad jų ekspertai galėtų ste-
bėti, kaip paskirstoma pagalba badaujantiems, nes Vakarų
spaudoje jau pasirodė žinių, kad bolševikai todėl ir šau-
kiasi užsienio pagalbos, kad gavę nemokamai čia pat per-
parduotų atgal į Vakarus. Ar taip buvo sumanyta ar ne,
sunku pasakyti, bet išgirdęs apie ekspertus, Leninas įsiuto.
Ekspertų komisiją vadov tuoj pat apšaukė "šnipų komisija"
o apie Amerikos pagalbą pasakė taip: "Amerikos Huverio
ir Tautų lygos nieksybė, itin didelė. Huveris ir Braun-
as-akiplėšos ir melagiai!"...

Matydama, jog "tarybinė vyriausybė" nieko nedaro,
kad įveiktų bado epidemiją, neištvėrė Rusijos stačiatikių
bažnyčia, vadovaujama patriarcho Tichono. Nuo 1917 m.
kai aukso karštiligės apimtį "internacionalistai" ėmė atida-
rinėti imperatorių, carų kapavietes, laidojimo rūsius ir
net šventųjų mauzoliejus, bažnyčios santykiai su naująja
valdžia tapo atvirai priešiški. Leninas nuo pirmosios dien-
os pradėjo atvirą ataką prieš stačiatikių bažnyčią, išlei-
dęs keletą dekretų, kuriais iš Bažnyčios buvo atimtas
"valtybės statusas", konfiskuotos cerkvių ir vienuolynų
žemės, uždrausta bet kokia veikla, išskyrus "kulto parei-
gas". Tačiau iki tam tikro laiko, kol vyko atvira ginkluo-
ta kova su baltaisiais, Leninui teko tvardyti ir savo entu-
ziazmą, ir savo žmones. Bažnyčia turėjo milžinišką au-
toritetą tarp daugumos Rusijos žmonių ir tas autoritetas
sunkiu svorsiu galėjo nukristi ant svyruojančių, priešprie-
šos pilietiniame kare, svarstyklių. Tiesa, ir tuomet saudė
dvasininkus, plėšė ir degino cerkves bei soborus, bet visa
tai buvo daroma be sistemos, nors Leninas nė sekunde
neužmiršo svarbiausio dalyko. Per daugiau kaip 900 savo
egzistavimo metų Bažnyčia sukaupė nesuskaičiuojamus
turtus. Carai ir imperatoriai, aristokratai ir turtingi pirk-
liai aukoję Bažnyčiai milžiniškas sumas ir vertybes, puo-
sė ikonas aukso ir sidabro rėmais, nusagstytais žėriniais
brangakmeniais. Šventąsias knygas dabindavo auksiniais
viršeliais. Brangūs cerkvės reikmenys, pagaminti ištisų
kartų nagingiausių juvelyrų, buvo bažnyčių, vienuolynų ir
jų parapijiečių pasididžiavimas. Bažnyčia atliko didelį
visuomeninį darbą, nemokamai statė ligonines, vaikų ir
senelių prieglaudas, elgetynus, mokyklas ir dar daug ką.
4 psl.

Krikščioniškoji dorovė ikirevoliucinėje Rusijoje nebuvo
tūsti žodžiai: buitinė žmogžudystė XX a. pradžioje tapo
tokia retenybė, kad jei ir įvykdavo kokiam nedideliame
apskrities miestelyje, apie ją su nuostaba rašydavo visi
sostinės laikraščiai.

Bažnyčia suprato, kad tokiomis sąlygomis ji turi elg-
tis tyliai ir nepastebimai, bet neištvėrė, matydama, kad
"darbininkų ir valstiečių vyriausybė" su Nerono saltakrau-
jiškumu stebi, kaip iš bado mirsta darbininkai ir valstie-
čiai. Patriarchas Tichonas nusiuntė Leninui laišką, kuria-
me pasiūlė perduoti dalį Bažnyčios vertybių, kad būtų nu-
pirkta duonos badaujantiems. Nekalbėsim, kad patriarchas
buvo naivus, manydamas, jog vyriausybė, net priėmusi
šią pagalbą, panaudos ją badaujančiųjų reikmenims.

Leninas labai susijaudino. Patriarcho laišką jis priėmė
kaip išūlų Bažnyčios išsūkį. Liguistos vado smegenys ne-
galėjo suprasti taurių ir pasiaukojančių polėkių. Bet koki
veiksmą jis vertino tik negailestingo žūtutinio politinio
fechtavimosi požiūriu. Išsūkis buvo akivaizdus. Vyriausybė
nieko neveikė, todėl Bažnyčia, "kad mus pažemintų,
pabrėžtų savo įtaką", lenda su panašiais siūlymais. Ji
tarsi mus kontroliuoja ir mums priekaištauja. Bet neišdegs
gudrūs popai! Neišdegs! Mes eisime kitu keliu!

Skubiai pašaukęs Politinį biurą, Leninas perskaitė pa-
triarcho laišką ir pareiškė, jog atėjo metas susidoroti su
bažnytininkais. Būtina apkaltinti Bažnyčią nenoru skirtis
su savo turtais, kad padėtų badaujantiems, o tai verčia
tarybinę vyriausybę konfiskuoti visas bažnytnines vertybes.
Politinis biuras buvo sužavėtas. Tuo labiau, kad Leninas
pabrėžė būsimosios revoliucijos tikslą: papildyti partijos fondą
didžiule "Kelių šimtų milijonų (o gal ir kelių milijardų)
auksinių rublių suma". Niekas nežinojo tikslios sumos, ir
tai didino azartą, taip reikalingą ryžtingiems veiksams.

Kol patriarchas Tichonas laukė tarybinės valdžios
atsakymo į savo taurių pasiūlymą, Leninas 1922 m. vasa-
rio 23 dieną pasirašė dekretą "Dėl bažnytninių vertybių
konfiskavimo badaujančiųjų naudai". Šis žingsnis sužavėjo
visus benusiviliančius Iljičiumi, net Staliną. Laukė "praga-
riškas" darbas. Šalyje buvo maždaug 80 tūkstančių krik-
ščioniškųjų bažnyčių, daugiausia stačiatikių. GPU (taip
vadinama CK) būriai plūstelėjo prie bažnyčių ir vienuolynų
vartų. Tikintieji mėgino savo kūnais apginti šventoves.
Užpuolikai nesvyruodami šaudydavo. Nuo ikonų plėšė bran-
gius rėmus, grobė auksinius ir sidabrinus kulto reikmenis
tarp jų XV-XVII a. žvakių sietynus, iš aukso išlietus Iva-
no Rusčiojo ir pirmųjų Romanovų laikų kryžius, krovė į
dežes ir maišus. Rakinėjo brangakmenius, plėšė viršelius
nuo Biblijų, konfiskavo visas rastas auksines ir sidabrinės
monetas. Liepsnojo senovinių ikonų laužai, degė XIII a.
Biblijos inkunabulai, griuvo altoriai. Bet tai buvo tik
pradžia. Atsigavus po šoko, kurį sukėlė Lenino dekretas,
patriarchas Tichonas atsisaukimu kreipėsi į kitus "Rusijos
stačiatikių bažnyčios tikinčiuosius (vasario 28 d.): "Bažny-
čios požiūriu toks aktas yra švenvagystės aktas. Mes
negalime pritarti tam, kad iš šventyklų būtų konfiskuojami,
net ir savanoriškų aukų pavidalu, šventinti daiktai,
kuriuos naudoti nereliginėms apeigoms draudžia pasauli-
nės Bažnyčios kanonai ir baudžia kaip šventvagystę".
Šventčiausiojo patriarcho atsisaukimas buvo skelbiamas iš
sakyklų, perduodamas iš lūpų į lūpas, klajuojamas ant
namų sienų, ragindamas liaudį priešintis. Visoje šalyje
prie šventyklų vyko tikri mūšiai. Tačiau beginkliai tiki-
ntieji negalėjo organizuotiau pasipriešinti iki dantų ginkluo-
tiems bolševikams. Daugelyje vietų minią paprasčiausiai
išsklaidydavo kulkosvaidžiais, o suimtuosius sušaudydavo
tą pačią dieną.

Tačiau suprasdama, koki didžiulį autoritetą Bažnyčia
turi tarp paprastų rusų, ir bijodama visuotino sukilimo,
valdžia, kaip visada, griebėsi melagingų ir veidmainiškų
raginimų, apeliuodama į "liaudį" ir "darbo mases". 1922
m. kovo 28 dieną buvo išspausdintas vyriausybės praneši-
mas:

"Vyriausybei svetima mintis apie bet kokius tikinčiųjų
ir Bažnyčios persekiojimus... Vertybės sukurtos liaudies
darbu ir priklausoma liaudžiai. Religinės apeigos nė kiek
nesuprastės, jei brangūs reikmenys bus pakeisti kitais,
paprastesniais. Už brangenybes galima nupirkti pakanka-
mai grūdų, sėklų, darbinį gyvulių ir padargų, kad būtų
išgelbėta ne tik Pavolgio ir kitų badaujančių Tarybų Fe-
deracijos vietovių valstiečių gyvybė, bet ir ūkis... Bet Baž-
nyčios kunigaikštų klika, pripratusi prie prabangos,
šilkų ir brangenybių, nenori atiduoti šių lobų, kad išgel-
bėtų milijonus žūstančiųjų. Geisdama žūtūt išlaikyti
savo rankose vertybes, privilegijuota Bažnyčios klika nesibi-
dosi nusikalstamų sąmokslų ir provokuoja atvirus maištus.
Kaip ir anksčiau, būdama atidi ir pakanti tikintiesiems,
Tarybų vyriausybė nė vienos valandos nepakės, kad privi-
legijuoti Bažnyčios vadeivos, apskirstę silkais ir brilian-
tais, kurtų atskirą Bažnyčios valdovų valstybę darbininkų
ir valstiečių valstybėje".

Išspausdintas kreipimasis, kuriuo buvo mėginama sukir-
šinti Bažnyčią ir tikinčiųjų mases, nedviprasmiškai grasi-
no stačiatikių bažnyčios vadovybei ir, kaip paprastai,
buvo tik atgarsis Kremliuje jau priimtų slapčių nutarimų.

Leninas buvo puikiai nusiteikęs. Grįžo jo aktesnės
energija ir kovotojo aistra. Akys blizgėjo, kaip tuomet,
kai išmetė genialų sūkį: "Plėšk, kas priplėšta!"

1922m. kovo 19 d. jis siunčia slapta direktyvinį laišką
Politinio biuro nariams, kurie rengėsi pasitarimui, kaip
optimizuoti ir koordinuoti įvairių tarnybų veiksmus, vyk-
dant Dekretą dėl bažnyčios vertybių konfiskavimo:

"Šiame pasitarime, - nurodo V. Iljičius, - priimti slap-
tą suvažiavimo nutarimą, konfiskuoti vertybes, ypač iš
turtingiausių - vienuolynų ir cerkvių - negailestingai ir
ryžtingai, visiškai prieš nieką nesustoja; ir pačiais trump-
iausiais terminais. Kuo daugiau reakcinės buržuazijos ir
reakcinės dvasininkijos atstovų mums pavyks sušaudyti,
tuo geriau. Reikia būtent dabar pamokyti tą publiką taip,
kad keliasdešimt metų nedrįstų nė galvoti apie joki pasi-
priėšinimą. 1922 m.III.19 d. Liaudies komisarų tarybos
pirm. V. Uljanovas (Leninas)".

Dar niekada, net senovės despotų laikais, valstybės va-
dovas nesiryzėjo pasirašyti tokių dokumentų. Lenino, kuris
dauguma atvejų asmeniškai sankcionuodavo visus savo
režimo nusikaltimus, ryžtingumas buvo ir Stalino ir Hit-
lerio pavydo objektas. Stalinas visada žavėdamasis atsi-
liepdavo apie Lenino ryžtingumą, aiškiai pabrėždamas
savo neryžtą: jis bijojo pasirašyti net įsakymą susprogdinti
Leningrado tiltus ir Maskvos įmones, nors tą diktavo
karo būtinybė.

(Bus daugiau)

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Sudieu, Senute Europa !.. Daugiau Nesimatysim

Vytautas A. Jonynas

Žinoma, visų tų dalykų nušvietimo netenka tikėtis iš vietinių gidų ar gidžių. Jos kalba ką išmokusios ir kamantinėjamos išsisuka iš keblensiu klausimu. Tai visai natūralu. Išimtimi mums buvo vietinė gidė, aprodžiusi Schoenbrunno rūmų 40 kambarių - jų baldus, portretus ar paveikslus ant sienų, gobelenus, krosnis, apmušalus, ir t.t.

Habsburgų dinastija, kaip visiems žinoma, nepasižymė jo ypatingai išlavintu skoniu. Savo dvarų pastatus dažė režiančiomis kiaušinio trynio spalvomis, o vidaus dekoravime tokio imperatoriaus Franz Josepho samprata irgi nebuvo kažinkokia. Savo Kaiservillėje, pavyzdžiui, jis buvo sukabinęs ant sienų savo sumedžiotų gyvulėlių galvutes ir ragus, įterpdamas protarpiais, įvairumo dėlei, kokio paukščio iškamsą su irasėliu kada ir kur jis nudėtas (Stephen Brooks. The Double Eagle; Viena, Budapest, Prague, London, Hamish Hömilton, 1988).

Habsburgai buvo iš viso labai pamėgę visokias skaičiuotes. Taip, pav., princas Franz Ferdinand'as pasižymėdavo reguliariai savo medžioklės laimikį. Jo Schuss Liste sužymėta, kad per 1880-1906 metų laikotarpį jis buvo nupyskęs 171,537 paukščių ir žvėrelių. Mūsų gidė nė nemanė tų dalykų nuslėpti. Ji nesidrovėjo kartesnių žodžių savo tautiečių adresu, ir tai buvo nuostabi atvanga nuo visokių "farinam cagantes" vedlių, su kuriais paprastai susiduriama per organizuotas išvykas. Užklausta pavyzdžiui, kodėl tiek malama apie karalienę Mariją Teresę, o nutylimas Joseph'o II karaliavimo laikotarpis, jina! paaiškino tai austrų konservatyvia, atzagareiviška prigimtimi. Jos nuomone, tas šviesus, pažangus valdovas, įvedęs daug protingų reformų, iki šiol esąs austrams anama.

Nieko nuostabaus, topteli galvon, prisiminus, kad austrai davė pasauliui tokias išmybes kaip Adolfą Hitlerį, A. Eichmaną, Ernstą Kaltenbrunerį, Franzą Stangle (Treblinkos ir Sobiboro komendantą) ir t.t.

(Viena, by David Pryce-Jones and the Editors of Time -Life Books, Amsterdam, 1970). Ne visai suprantama tačiau, kodėl vakariečiai jai buvo taip dosnūs po Antrojo pasaulinio karo, o dabar taip šykštūs Rytų Europos šalims! 1948-1953 metų laikotarpyje Austrija pasinaudojo Maršalio Planu, pasiglemždama arti vieno milijardo dolerių. Apskaiciuojant kiek Amerikos ir Europos Atstatymo Programose gėrybių atiteko austrams, nustatoma, kad tai prilygo apytikriai vienai tonai kiekvienam vyrui, moteriai ir vaikui! (Paul Hoffmann The Viennese: Splendor, Twilight and Exile N.Y. Doubleday, Anchor Press, 1988).

Būdingas dar ir kitas dalykas. Pasaulis, atrodo, spėjo užmiršti tūkstantinių minių valiaivimus, ižengiančiam kraštan Wehrmachtui. Dar skubiau užmiršo Anschlusso svai-gybę patys austrai. Tuo tarpu kai pokarinės Vokietijos vyriausybė kompensavo išlikusius vokiečių-žydų pabėgėlius dosnėmis pensijomis už prarastą turtą, nė viena Austrijos vyriausybė nesijuto įpareigota tokiems žygiams. (Stephen Brook The Double Eagle; Viena, Budapest, Prague, London, Hamish Hömilton, 1988).

Gyvenę kuri laiką Austrijoje, lietuviai D.P. neretai prisimena austrus kaip nelabai duotą žodį laikančius, skiedalius. Net, esą, specialių terminų jų charakteriui aptarti, pav., "Schlamperei" ar "Schmachlich". Žinoma, kai kalbama apie 19 šimt. austrus, ar jie dabar pasikeitę, neteko išitikinti. Bet vieną dalyką jie daro pasigėrėtinai - tai saviliaupa - autoreklama.

Kaip esam užsiminę, Zalcburgas yra baisi skylė. Reto nuobodumo, negražumo, provincinis miestas, kokių Vokietijoje tūkstančiai. "Ugly beyond description" - saktų anglosaksai. O tačiau austrai pramanė snobams visokias Mocart-eramas, festivalius, užvertę prekystalius "Mocarto suvenyrais" ir taip varė reklamą, kad Zalcburgą aplankyti pasidarė būtinybė, kad ten nuolatos kirbynės turistų, kad norint patekti Katedros aikštėje statoman Hugo von Hoffmannsthal'io spektaklin "Jederman", tenka pakloti nemažą krūvelę banknotų. Darosi apmaudu. Nenoromis pagalvoji jei taip mes, Zalcburgo pavyzdžiui, sugebėtumėm padaryti užsieniečiams atrakcija kokių Varnius ar Balbieriškį?

Deja, dalykai ne tokie paprasti. Gal už penkiolikos metų prieš Drezdeną nublanks ne vien Zalcburgas bet ir pati Viena, bet kol kas vokiečiams nepavyko sukelti didesnio susidomėjimo turistų tarpe tokiu Niurnbergu, puikiai atstatytu, viduramžiniu, autentišku visais atžvilgiais, miestu, išlaikiusiu savo gynybinių sienų ir miesto vartų žiedą, nežiurint kad jis garšėja savo dešrelėmis. Po Dresdeno, tai buvo atroji mums staigmena.

Kai mes privažiavome Niurnbergo priemiesčius, ūta priminė mums, kad gali pasitaikyti mums prisėsti prie stalo šlamšti dešrelių su vokiečiais. Tada, gink Dieve, nereikia užvesti kalbos apie Niurnbergo teismą ir panašius užmirštus dalykus, juo labiau, kad jauoji karta čia niekuo dėta. Suprantama, kodėl vokiečiams nemalonu prisiminti kai kuriuos dalykus, surištus su tuo adresu, jų tarpe ir Leni Riefensthal nuostabiems filmams, bet ūtos būgštavimai buvo visai be pagrindo. Faktiškai tų vokiečių net ir nebuvo aikštėje, kur kepe dešrigaliai ir mes malmėmės. Ją buvo užvaldęs visoks "Auslaender"ių ir "Gastarbeiter"ių, "etnikų"-kanadiškai kalbant,-amaras, ir telkinys visokių budelių. Ant pakyls troypė tautinius šokus jų vaikai, giedoja kažkoks diedų (berods lenkų) choras, buvo visokių prekystalių, čirskinančių dešras, šiskebap'us ir kitokius gardesius. Žodžiu, kažkas panašaus į Toronto Karavaną. Išpūdingiausių dalyku buvo veizėti, kaip šauiniai darbavosi, gamindami savotiškus dešrelių vyniotinius, Bosnijos sportininkai. Neįtikėtinu "homo sovieticus" padermei tempu ir darma. Kaip tikri vyrai, ne kokie kamuolio spardytojai.

Maišantis po tą etnikų festivalį Niurnbergo istorinėje aikštėje nesunku buvo identifikuotis su tais žmonėmis ir ryškiausiai prisiminė D.P. barakyno gadyne. Tik mes buvom privilegijuoti UNRRos globotiniai, o vokiškasis gastarbeiter'is neturi jokių pilietinių teisių, gali būti areštuotas ir deportuotas. Jie negali balsuoti ar tureti pretenzijų į socialinę globą. Kitaip sakant, jie oficialiai neegzistuoja. Daugelis jų yra priversti pasisamdyti "fiktivų savininką", kad galėtų turėti savo parduotuvę, restoranėlį ar spaustuvėlį, nes jiems neleidžiama verstis prekyba. Kad galėtų išgyti vokiečių pilietybę, jie privalo būti išbuvę krašte aštuoneta metų, neturėti jokios kriminalinės bylos nuovadose, užsimokėti 2,300 markių ir išlaikyti kalbos egzaminus. (Caryl Philipps, The European Tribe. London, Faber and Faber 1987).

1996. III. 5

Ne be to, kad riedant autostrada, daug kas prisimindavo nuolatos tą dypukišką praeitį. Ypatingai rodyklės išvažiavimus - Wiesbaden, Wurzburg, Kempten, Kassel... Visur čia kadaise būta tų "Verfluchte Ausslander" telkinių, kurių praeitis surašyta į Lietuvių Enciklopedijos puslapius.

Grįžtant prie tos per pusę šimto metų nutolusios praeities, verta paminėti, kad ir čia mūsų palydovė ūta pasirodė korektiška. Nežinau, ar tai jos nuopelnas, ar taip buvo elgiamasi pagal kelionių bendrovės nurodymus, bet buvo visai lengva issukti iš kelio, privažiuojant Terezin'ą, buvusį Theresienstadtą (ar bent pramauti tą vietovę nieko nepasakojant). Kaip žinome, Theresienstadtas buvo mirties stovykla moterims ir vaikams, kuri buvo laikoma švelniausia iš visų kacetų. Tą legendą sukūrė su manimi administracija, sugebėjusi meistriškai apdumti akis (panašiai kaip bolševikai amerikiečiams ir National Geographic korespondentams Kolmos gulage) besilankančiai Raudonojo Kryžiaus tarptautinei delegacijai. ūta tą istoriją sąžiningai atpasakojo.

Terezin'o stovyklai buvo panaudoti buvusios senos tvirtovės kazematai ir ji labai primena Kauno Devintąjį Fortą su tuo skirtumu, kad jos paminklas nepalyginamai kuklesnis už mūsų. Čia stovi paprastas medinis kryžius su erskėčių vainiku, padarytu iš spygliuotų vielų, smutkelio vietoje, o kiek atokiau stovi kitas paminklas žydų aukoms - Dovydo žvaigždė.

Nesakysčiau kad tie reginiai būtų mūsų grupę sujaudinę. Bušmėnams (australams) ar amerikiečiams tie dalykai neįdomūs. Nelabai ką jie sako ir jaunajai vokiečių kartai. Toki išpūdį susidariau, kai lankmės Potsdame. Gidė parodė mums iš lauko pastatą, kuriame vyko Stalino apdovanojimas kolonijine teritorija Europos žemyne.

Apsakydama kur kuris iš trijų didžiųjų turėjo savo darbo kabinetą, gidė suvertė visą kalnę dėl Europos dalių atidavimo rusams ant Stalino "nedžentelmeniškumo", juo laikydama nesilaikymą duotų pažadų. Užklausta, ar tiesa kad Rytprusių klausimas buvo paliktas tolimesniems pasitarimams, o pati teritorija laikinai palikta rusų priežiurai, gidė susimaišė. Bet ką gali iš tiesų nusimanyti berlyniečiai jaunuoliai? Žmonių, pergyvenusių karo siaubus ir pokario dienų rustybę, skaičius tolydžio mažėja. O antra tokiam tūre nėra kada su jais susipažinti. Nors mano kamantinėta čekė, ar tiesa, kad Vlasovo daliniai išvadavę Prahą, atsakė į klausimą visai patenkinamai. Taip, sakė ji, kartu su čekų partizanais. (Oficialioji versija yra, kad rusai išvadavę jų sostinę).

Teko skaityti labai idomią knygą apie Berlyną ir berlyniečius (Eric Onnen "Au pied du Mur. Chronique berlinoise, Janv. 1989 - Avril 1990, Paris, Gallimard 1991). Jos autorius dirbo Berlyne kaip langų valytojas, dažniau siai tų namų, kur gyveno karsinčiai, nebepajėgus patys susitvarkyti namuose. Jisai pats gyveno skurdžiausiame miesto kvartale ir galėjo iš arti sekti neo-nacių sąjudį, skustagalvių chuliganizmą, paprastų žmonelių rupesčius, pagaliau - Gėdos Sienos nugriovimo įvykius. Ateivių iš Rytų apsipirkimą bananais ir spalvotos televizijos aparatais. Jos teigimu, ilgą laiką berlyniečiai gyvenę kaip pas Dievą už pečiaus ir Vokietijos susijungimas į vieną, anaiptol jų nepradžiuginęs. Tačiau mums turistams, visi lyg susitarę apie jį kalbėjo teigiamai, rodydami tos sienos likučius.

Pačių neo-nacių neteko matyti. Vieną skustagalvį elgetą aptikom Kurfürs/terdame sėdinti su grėsmingai atrodančiu šunimi. Šiaip gidai skundėsi pabrangusiu gyvenimu, padidintais mokesčiais valdžiai... Per visą atsitiktinumą, patekė į maisto produktų parduotuvę pilną turkių moterų, išitikinome, kad kaip danguje, taip ir ant žemės, - paprasti žmonės tvarkosi savaip. Produktų kainos - pieno, surio, alaus - buvo triskart žemesnės nei tos, kurias mokėdavom autostrados pakelėse.

Norėdama paivaizinti turistų kelionę, kiekviena agentūra stengiasi jiems parodyti lankomų kraštų tradicijas, papročius, meną, muziką. Tam organizuojamos vakarinės ekskursijos (žinoma, už papildomą mokesčį) Csarda vakarienė su tautiniais patiekalais ir čigonų muzika, Johan Strauss melodijų linksnavavakis ir Grinzig tipo vakarienė, ragaujant jauną vyną ir bliūvaujant kartu su autochtonais nesudėtingas liaudies dainėles. Iš jų visų pasirinkimui paskutinę atrakciją, prisiminę šimtus Ufos filmų, ro džiusių germaniškąją Gemuetlichkeit. Ir faktinai nenusivylėme, nors tam siausmui buvo toli iki Muencheno "Oktoberfest" lygmens, kada geležinė liaudis tikrai ne juokais išsismagina:

"Jie išvaizduoja", rašo Jane Kramer (Europeans. N. York Farrar Strauss and Giroux 1988) Bavariją kaip kar-navalą, plūduriuojantį alauso okeane ir iš tiesų Oktober - fest yra toks reginys, matant tūkstančius vyrų ir moterų komiškai glebesčiuojantis, puolant įkaitusiais veidais viens kitam į išprkaitavusias rankas, plėšiant dainą, alpinėjant pasilengvinant kur, kada ir kam papuola, - turi kažkoki viduramžišką šiurkšnią faktūrą".

Mūsų aplinka buvo kur kas civiliztuotesnė. Nusipenėjusi kaip kažkas, sambūvio auditorija plėšė be perstojo negudrias melodijas a la "Drink, drink, Bruederlein drink", palydimas nemažiau apkūnaus akordeonisto. Maistas - kirvių kapotos keptos kiaulienos luitai, vištienos gabalai ir rauginti kopūstai - buvo sveikai kaimiškas, jei ne tautiniai patriotiškas. O to Heurige birzgalo davė po dvi geras stiklines. Mūsų australai pritarti dainai nesugebėjo. Užtat jie pasireiškė visu laukiniškumu šokiuose, staipydami ir vaipydami "Chicken dance" ir panašiuose. Vokiečiai bematant apriomo ir veizėjo į juos, atvėpė žiaunas, tarsi stabo ištikti. Tik kiek vėliau viena jų miunchenietė davė mūsikiams atkirti, pademonstruodama pilvo šoki. Deja, nenusirengusi.

Jau tą pat vakarą ėmė plyšti galva nuo jų vyno, ir raizyti vidurius, bet ką reiškia tokie negalavimai prieš laimę pabendraut su austrų-vokiečių liaudimi?

Šiaip, vienintelė galimybė sueiti į šalį su čia buviais budavo atvejai, kai tekdavo klausinėti kelio, ieškant kokio parko ar British Museum Londone. Žmonės buvo paslaugūs ir mandagūs. Neužmirštama išpūdį, žinoma, paliko studentas tik ką išėjęs iš auditorijos, kuris nesusigaudė, kur yra British Museum, nors jis buvo čia pat už posūkio, pašonėje. Bet, matyt, jaunosios kartos visur panašios.

Pasitaikė mums ir visai malonių staigmenų. Taip moterėlė airė, kurios buvom klausę kaip nukakti į Regent Parką, aptikome vėliava ant suolelio, tame pačiame milžiniškame parke ir jina! mus beveik prisaikdino apžiūrėti

Alpinistas Vladas Vitkauskas su Lietuvos vėliava Kilimanjaro viršūnėje. Tai pirmasis alpinistas, kurios valstybės vėliava plevėsavo visose aukščiausiose pasaulio kalnų viršūnėse.

1996 m. ŠALFASS-gos VYRŲ SENJORŲ KREPŠINIO PIRMENYBĖS

1996 m. vyrų senjorų (35 m. ir vyresnių) krepšinio pirmenybės įvyks 1996 m. kovo 30 & 31 d.d., Londone, Ont. Vykdo Londono LSK Tauras.

Senjorų klasifikacija yra pagal žaidėjo amžių 1996 m. gruodžio 31 d. Kitaip tariant, senjorų klasei priklauso gimusieji 1961 m. ir vyresni.

Galutinė komandų registracija turi būti atlikta iki 1996 m. kovo mėn. 11 d. imtinai pas turnyro vadovą Bill Jansenberger, šiuo adresu: Bill Jansenberger, 142 Wortley Rd. London, Ont. N6C 3P5; tel: (519)-439-5462 namų; (519)-672-4776 darbo; Faksas: 519-672-8829.

Po galutinės registracijos bus paskelbtas varžybų formatas ir tolimesnės detalės.

Dalyvavimas atviras visiems lietuvių sporto klubams atlikusiems 1996 m. metinę ŠALFASS-gos registraciją. 1995 m. laimėtojas buvo Hamiltono LSK Kovas.

Pagal preliminarinės registracijos davinius, dalyvauti numato šie klubai: Toronto "Aušra", Troronto "Vytis", Hamiltono "Kovas", Detroito "Kovas", Chicago "ASK Lituanica" ir šeimininkai, Londono "Tauras".

1996 m. Š. AMERIKOS LIETUVIŲ RAKETBOLO PIRMENYBĖS

1996 m. Š. A. Lietuvių Raketbolo pirmenybės įvyks 1996m. balandžio 20 d. šeštadienį, Coastal University, Hwy 501, Conway, South Caroline. Ši vietovė yra visai arti Myrtle Beach kurorto.

Varžybas rengia ŠALFASS-gos Raketbolo komitetas. Turnyro vadovas - pulk. Kęstutis Gedmintas.

Varžybų pradžia - 9:00 AM. Registracija nuo 8:30 AM. Programa- vienetai ir dvejetai šiose klasėse: vyrų "Open" (neriboto amžiaus), moterų (neriboto amžiaus), vyrų senjorų (50 m. ir vyresnių), ir "Novice" (pradedančių - neriboto amžiaus). Susidarius didesniam dalyvių skaičiui programos klasifikacija gali būti praplėsta, atsižvelgiant į žaidėjų patyrimo laipsnį bei amžių.

Dalyvauti yra kviečiami visi lietuvių kilmės žaidėjai. Dakyvių registracija - iki s.m. balandžio 12 d. imtinai, šiuo adresu: Ccl. Kestutis Gedmintas, 100 E Myrtle Greens Dr., Conway, SC 29526. Tel:(803)-347-3559 namų; (803)-358-0620 darbo; (803)-736-4311 - savaitgaliais.

Papildomai informacijas galima gauti ir pas Algį Nagevičių (216)-845-8848. Suinteresuoti pavieniai, nepriklausomi žaidėjai prašomi kreiptis į K. Gedmintą ar A. Nagevičių.

Lygiagrečiai vyks ir pavasarinis draugiško pobūdžio lietuvių golfo turnyras. Nepraleiskite progos savaitgalį ar ilgiau pabūti šiame gražiausio Atlanto pajūrio kurorte.

ŠALFASS-gos CENTRO VALDYBA

Karalienės Rožyną (Queen's Rose Gardens). Neišvengiamai pasiklydę pakeliui, aptikome tą progą tvenkinius su dailiomis kanadiškomis žąsimis- vieta, kur, pasirodo, Princesė Diana skirdavusi pasimatymus savo meilužiams.

Apie Lady Die lytinius poreikius ir aplanai karališkąją giminėlę turėjome paskui išklausti istisą kursą iš vežiojančio mus po miestą gido lūpų. Jo supratimu, turis tį smalsu patirti kaip gyvena, su kuo guli-neguli karališ koji giminėlė, o taip pat pažinoti prabangiųjų Londono viešbučių kainas ir stambiujų krautuvijų adresus.

Idomiausia mums atodanga buvo toji, kad vieno tų prabangiųjų viešbučių savininkas kaupiąs naktipuodžių kolekciją ir pristatė jam neregėtai išmargintą tokį rodinį, yra galimybė pagyventi nemokamai istisą savaitę jo hote lyje. Ekscentriška, bet gal tokia kolekcija vis šis tas skoningesnio už Habsburgų medžioklės iškamsų rinkinius.

Pastebėjom ir gidas tai patvirtino, kad kai kuriuos Londono rajonus yra užvaldę indai ir pakistaniečiai savo bakalėjom ir restoranais ir nebėra tradicinių "fish and chips" užkandžių, nei vežimačių. Tai vien patvirtino, kaip pravartu mūsų amžiaus žmogui būti susipažinus su visokia egzotiška kulinarija, antraip tenka visur pasikakinti kiasiniene.

(Bus daugiau)

5 psl.

Lietuvių Namų Žinios

• LN vasario 11 d. sekmadienio popietėje dalyvavo 217 žmonių.

Svečių knygoje pasirašė 1 iš Panevėžio, 1 iš Kauno ir Vilniaus Styginio Kvar-teto muzikantai- Audronė Vainiūnaitė, Petras Kunca, Audronė Pšibilskienė ir Augustinas Vasiliauskas.

Pranešimus padarė ir su svečiais supažindino LN valdybos pirmininkas V.Drešeris.

• LN vasario mėn.18 d. sekmadienio popietėje dalyvavo 138 žmonės. Svečių knygoje pasirašė Romualdas Ozolas, Lietuvos Seimo narys.

Pranešimus padarė ir su svečiais supažindino LN valdybos narys H.Sukauskas.

• Toronto LN Švietimo Fondas LABDARA skiria stipendijas studijuojančiam jaunimui. Anketas prašymams galima gauti LN raštiniėje. Jas yra būtina užpildyti.

Daugiau informacijų gausite pas Teodorą Stanulį, tel:769-1616.

Prašymai stipendijoms turėtų būti patiekti LN raštiniene ne vėliau kaip iki š.m.kovo mėn. 10 d.

• LN VYRŲ BŪRELIO narių metinis pobūvis rengiamas kovo mėn. 30 d., D.L.K GEDIMINO Menėje.

Bilietus galima gauti pas T.Stanulį, užsisakant telefonu 769-1616.

• LN sekmadienio popietėse galima įsigyti Lietuvoje leidžiamų dienraščių, kurie ateina oro paštu. Taipgi yra gauta siunta įvairios informacijos apie Lietuvą lietuvių ir anglų kalbomis.

J.v.s. BRONIUS STUNDŽIA apdovanojamas Aukščiausiuoju GELEŽINIO VILKO skautybės ordinu, kurį įteikė C.S.P.v.s.Romas Otto, asistuojant RAMBYNO tuntininkui skautininkui MARIUI RUSINUI

TORONTO SKAUTŲ TUNTAL MINĖJO HEROJIŠKĄ SAUSIO 13-TĄJĄ IR VASARIO 16-TĄJĄ

RAMBYNO ir ŠATRIJOS tuntai ir skautininkų draugovės iškilmingai paminėjo herojišką SAUSIO 13-tąją- LAISVĖS GYNĖJŲ DIENĄ-ir VASARIO 16-tosios šventę.

Organizuotai, su vėliavomis atvyko į Lietuvos Kan- kinių šventovę vasario mėn. 4 d. Iškilmingose Mišiose giedojo N.Benotienės vadovaujamas vaikų choras,

skaitinius atliko ps.A.Puzė- rytė ir sk.v.v.sl. L.Narušis aukas nešė Vilkiukai ir skautės.

Po apeigų, Anapilio Muziejaus salėje vyko iškilminga sueiga. V.S.P.v.s. Romas Otto, atvykęs iš Montrealio, pasveikino visus dalyvius. Įnešus vėliavas ir Tylos minute pagerbus visus žuvusius už Tėvynės laisvę, buvo išklausti vyriausių skautininkų sveikinimai ir įsakymai. Ta proga į ps. laipsnį pakeltas laivo vadas j.b.v.vl. dr. E.Birgiolas ir į vyresnio

skautininko l.s.fil.dr. A.Dai- lydė. GELEŽINIO VILKO Ordinu apdovanotas j.v.s. Bronius Stundžia. Įspūdin- gam išodžiui vadovavo v.s. V.Skrinskas.

Kaklaraišius užrišo ir ordina įteikė V.S.P.v.s.Ro- mas Otto, RAMBYNO įsakymuose į pl.l.pakelti sk. D.Narušis, D.Sonda, O Pažangumo medaliu apdovanoti: T.Jo- naitis, P.Gaudie, V.Ruslys, J.Wilkinson.

Iškilmės baigtos Lietu- vos Himnu, susikabinus rankomis, tradicine "Ateina Naktis".

• Slaugos Namams aukoj \$50,- E.P.Žuliai, a.a.He- berto Šmito atminimui.

KANADOS LIETUVIŲ MUZIEJUS-ARCHYVAS

sutrupina lankymo valandas nuo š.m.vasario 25 d. iki 1996 m. gegužės mėn. 5 d. Dabar jį galima lankyti sekmadieniais nuo 10:30 val.r.-4 val.p.p., pir- madieniais nuo 1 val.p.p.-5 val.p.p.

Laikiniai Muziejų prižiū- ri dr.Rasos Mažeikaitės padėjėja dail.Irma Makariū- naitė.

Muziejaus vedėja dr.R. Mažeikaitė dėstys Klaipė- dos Universitete kursą kovo ir balandžio mėne- siais.

VASARIO 18 d., sekma- dienį, Muziejuje atidaryta Stasio Dabkaus nuotraukų paroda, vaizduojanti Kana- dos lietuvių gyvenimą.

• VASARIO 16-TOJI buvo iškilmingai paminėta visose lietuvių šventovėse ir ANAPILIO Sodybos salė- je,dalyvaujant Lietuvos Seimo nariui ir Centro S-gos pirm.Romualdai Ozo- lui.

Šaunia meninę programą atliko ANAPILIO Vaikų Choras, Jaunimo Ansamblis GINTARAS ir VILNIAUS STYGINIS KVARTETAS.

• SUVALKŲ KRAŠTO LIETUVIŲ IŠEIVIJOS SAMBŪRIŲ metinis susirin- kimas buvo sušauktas vasa- rio mėn.17 d.

Išrinkta nauja valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm.- V.Jonušonienė, sekr. -I.Dzemonienė, ižd.- I.Ren- telienė, spaudos ryšininkė- E.Jucienė. Nariai- K.Pa- jausis, V.Bancevičius ir T.Spudulienė.

Lietuvių Kultūros Na- mams Punksko aukoj \$25,- K.Budrevičius.

• Prof. Romas VAŠTOKAS, kurį laiką dirbęs Lietuvos aukštosios mokyklose, šį semestrą vėl dėsto antro- pologiją Trento Universite- te, Peterborough mieste, Kanadoje.

Baigęs šįsipareigojimą, žada, pasitraukus į pensiją, daugiau laiko skirti dar- bui Lietuvoje.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

PARAMA

MOKA:

4.00% už 30-99 dienų term. indėlius
4.25% už 90-179 dienų term. indėlius
4.25% už 180-364 dienų term. indėlius
4.25% už 1 m. term. indėlius
4.50% už 2 m. term. indėlius
4.75% už 3 m. term. indėlius
5.00% už 4 m. term. indėlius
5.25% už 5 m. term. indėlius
4.00% už 1 m. GIC mėn. palūk.
4.25% už 1 m. GIC invest. pažym.
4.75% už 2 m. GIC invest. pažym.
5.00% už 3 m. GIC invest. pažym.
5.25% už 4 m. GIC invest. pažym.
5.63% už 5 m. GIC invest. pažym.
3.50% už RRSP ir RRIF ind.
(variable rate)
4.75% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
5.25% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
5.50% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
5.75% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
6.00% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
3.50% už OHOSP (variable rate)
3.50% už taupymo sąsk. (gyv.draud.)
4.00% kasd. pal. čekių sąsk. nuo 50,000
3.75% už Amerikos dol. 1 m. GIC
3.25% už Amerikos dol. kasd.pal.sąsk. (US dol. Sav. Acc.).

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

IMA:

už asmenines paskolas nuo.....7.75%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų.....6.50%
2 metų.....6.75%
3 metų.....7.00%
4 metų.....7.25%
5 metų.....7.50%
(fixed rate)

su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ar 3 metų.....6.90%

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000
mortgičius iki 75% (kainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

AKTYVAI per 104 milijonus dolerių

Kiti patarnavimai

MasterCard

Kredito kortelė

Nemokama narių gyvybės drauda (taupymo sąsk.) pagal santau- pų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$30,000.
Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.

Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams, iš kitų kraštų (The Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mort- gage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigų (Wire transfer) į Lietuvą ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS

- Pirm., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. - 8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai -

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 416 532-1149

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

Anapilyje telefonas: (905) 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p.
SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradi- eniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind. 4.25%
180-364 d. term. ind. 4.25%
1 metų term. indėlius 4.25%
2 metų term. indėlius 4.75%
3 metų term. indėlius 5.00%
4 metų term. indėlius 5.25%
5 metų term. indėlius 5.50%
1 metų GIC-mėn.palūk. 4.00%
1 metų GIC-met. palūk.... 4.50%
2 metų GIC-met. palūk.... 4.75%
3 metų GIC-met. palūk.... 5.25%
4 metų GIC-met. palūk.... 5.50%
5 metų GIC-met. palūk.... 5.75%
RRSP, RRIF ir OHOSP.... 3.75%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 5.00%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 5.25%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 5.50%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind. 5.75%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind. 6.25%
Taupomąją sąskaitą 3.75%
Kasd. pal. taupymo sąsk. 4.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki...2.25%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk. 3.50%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas
nuo 7.75%
Sutarties paskolas
nuo 7.75%
Nekiln. turto paskolas:
Su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 6.75%
2 metų 7.00%
3 metų 7.25%
Su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ir 3 metų 6.90%

Draudžiame asmenines ir su- tarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šėru, če- kių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir keliučių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (vairias sąskaitas).

AKTYVAI per 61 milijoną dolerių

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Lietuvių Jaunimo Dienų dalyviai lanko Dundurn Castle Hamilton, III-ia suvažiavimo dieną.

IDOMŲS LIETUVIŲ JAUNIMO DIENŲ ĮSPŪDŽIAI

Greta Liočerytė, Kanados Lietuvių Jaunimo Są- jungos korespondentė parašė ir suorganizavo aprašymus apie praėjo gruodžio mėnesio paskutinę savaitę vyku- sias Lietuvių Jaunimo Dienas.

Į Hamiltoną atvyko, kaip korespondencijoje mi- nima, lietuvių iš viso pasaulio: Kanados, JAV, net Aus- tralijos, Šveicarijos, Didž.Britanijos, Vokietijos, Italijos, Ispanijos ir net iš Lietuvos.

Tikslas - "Sustiprinti ryšius tarp jaunų išeivijos lietuvių, suburti jaunimą kultūros renginiuose, sporto rungtynėse, intelektualinėse Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos diskusijose, pokalbiuose apie socialines, religi- nes ir švietimo problemas".

Viską persijojus, padaryta išvada:

"Pirmosios Lietuvių Jaunimo Dienos Kanadoje praėjo labai įdomiai ir sėkmingai. Užsimezgė daug naujų drau- gysčių, atsirado naujų kontaktų su lietuvių jaunimu iš viso pasaulio. Nuoširdus ačiū šių Dienų rėmėjams: KLBendruomenei, KLFondui, "Prisikėlimo" P-jos Kredito Kooperatyvui, Hamiltono Kredito Kooperatyvui "Talka", Montrealio Kredito Kooperatyvui LITAS, Toronto Kre- dito Kooperatyvui "Parama", Tėvynės Sąjungos Hamil- tono Skyriui ir Hamiltono Vysk.Valančiaus Mokyklai. Širdingas ačiū Hamiltono Aušros Vartų P-jai, Toronto "Prisikėlimo" P-jai, Mississaugos "Anapilio" P-jai, Lo- retto Ski Resort savininkams, Toronto Lietuvių Na- mams, Išeivių Lietuvių vysk.P.Baltakiui ir ypatingas ačiū Hamiltono miesto merui - Robert Morrow.

LJDienu Komisija sunkiai ir ilgai dirbo, kad ši šventė gerai pavyktų. Daug triūso ir išmonės įdėjo Daiva Baršauskaitė, Daina Batūraitė Julija Enskaitytė, Virginija Enskaitytė, Silvija Gaidauskaitė, Andrius Ged- ris, Ieva Godelytė Rūta Kamaitytė, Jonas Kareckas, Stasys Kareckas, Lilė Liaukutė, Greta Ločerytė, Almis Lukavičius, Andrius Paškus, Audra Paulionytė, Viktoras Remešaitis, Matas Stanevičius, Amanda Williams, Regi- na Williams, Irena Žukauskaitė, Tomas Žukauskas. O visos šventės širdis buvo - Onutė Stanevičiūtė, be jos ir pradžios nebūtų buvę.

Visiems liko patys geriausi prisiminimai ir kiek- vienas tikėsimės vėl kada nors susitikti su savo naujais draugais." /bus daugiau/

DRESHER

DRAUDA

Visi draudos patarnavimai.
Lietuvių kalba patarnauja
V. Drešeris ir Rima (Petkutė) Drešerienė.

Nekilnojamas turtas

Patarnavimai
visose pirkimo ir pardavimo srityse.
Kreiptis į Valterį ar Rick Drešerius

Nekilnojamo turto įkainojimas

- mortgičių
- mokesčių
- turto ir kt.
Kreiptis į Rick Drešerį

3830B Bloor St. West, Etobicoke, Ontario M9B 1K8

Tel. 416-233-3334, 416-231-2661

FAX 416-233-0285

Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

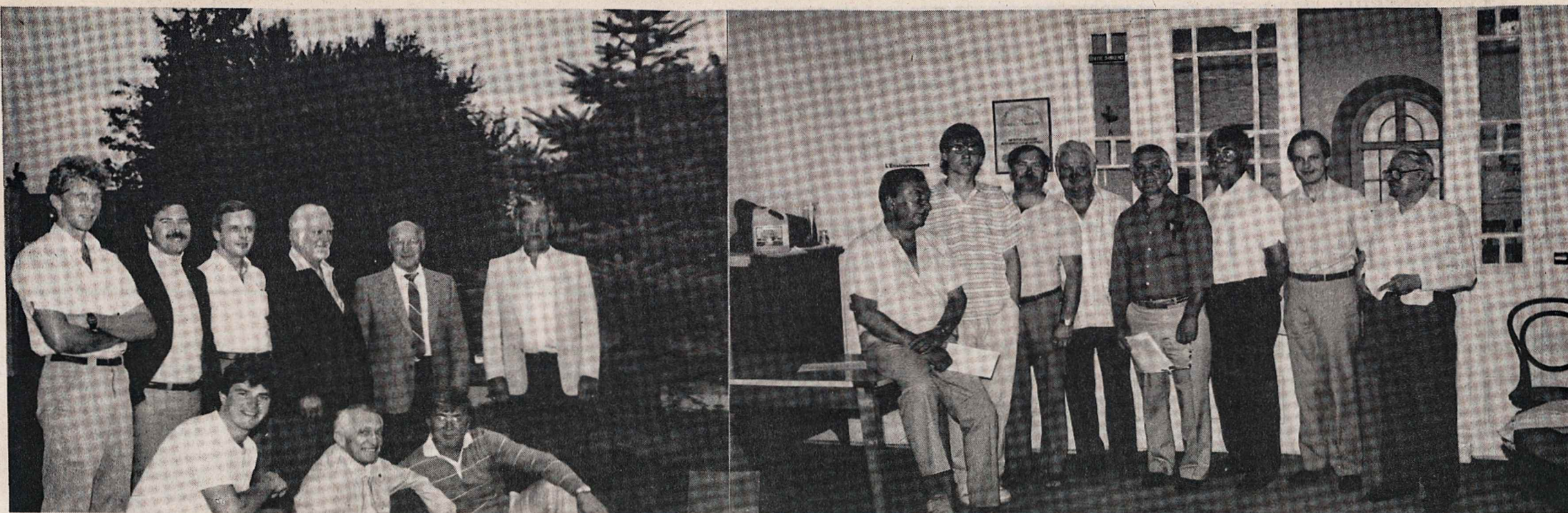
Patarnavimas - greitas ir tikslus!

V. DAUGINIS - telefonai 416 762-4232, 905 822-7376
Lilija Pacevičienė - telefonai 416 762-4232, 519 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
2 Jane Street, Suite 204 (kampas Jane ir Bloor), Toronto, Ont. M6S 4W3
416-762-4232 FAX 416 762-5588

MONTREALIO VYRŲ OKTETAS. Kairėje, 1985 m. stovi: D. Mališka, R. Bulota, A. Mickus, Alb. Rusinas, A. Gudas, Alb. Urbonas; priekyje: Aleksandras Stankevičius, Vyt. Murauskas ir H. Celtorius. Nuotraukoje dešinėje 1988 m. stovi: Alb. Urbonas, M. Niedvaras, R. Bulota, Al. Rusinas, Vyt. Murauskas, H. Celtorius, A. Mickus ir V. Kačergius.

montreal

ŠALIS TA - LIETUVA VADINAS

VASARIO 16-toji lietuvių tautai yra tokia pat svarbi data kaip prancūzams - liepos 14-toji, amerikiečiams - liepos 4-toji, suomiams - gruodžio 6-toji.

Carų valdžios užgožta lietuvių visuomeninė veikla buvo apribota, todėl paruošiamasis darbas - siekimas Nepriklausomybės - vyko už Lietuvos ribų.

1916 m. ŠVEICARIJOJE Berno mieste vykusioje konferencijoje, pirmąsyk buvo iškeltas visiškios nepriklausomybės reikalavimas. Šiai idėjai tais pačiais metais pritaria ir JAV lietuviai. 1917 m. JAV vyriausybė buvo įteikta Lietuvos Nepriklausomybės rezoliucija, ir šis svarbus įvykis buvo paminėtas net didžiuliuose Amerikos laikraščiuose.

1917 m. KIJEVE vyko tautų kongresas, kurio tikslas buvo įtikinti buvusias carinės Rusijos imperijos tautas tenkintis autonomija. Lietuva su tokiais pasiūlymais griežtai nesutiko ir išskirtinai gavo suverenios valstybės statusą. LATVIJA, ESTIJA IR GUDIJĄ pasiliko autonomijoje.

1918 m. VASARIO 16 d., VILNIUJE be jokių išlygų, didysis mūsų tautos žadintojas dr. Jonas Basanavičius ir 19 kitų signatarų pasirašė NEPRIKLAUSOMYBĖS AKTĄ. Ši data ir laikoma Nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimu.

Nežiūrint, ir nesigilinant į jokiais anksčiau pasirašytas istorines sutartis - 1940-ųjų metų BIRŽELIO 15 d., įgyvendinus slapta Stalino ir Hitlerio suokalbį, Raudonoji Armija klasikinai okupavo Nepriklausomą Lietuvos valstybę. Nors pastaroji turėjo gana gerai paruoštą kariuomenę, nesipriešino (tikėdama, kad tai tik laikina situacija?). Dėl to yra įvairių nuomonių ir klausimų.

Po to prasidėjo ilgas, sunkus ir pažeminimų, krauju ženklinas tautos kančių kelias. Nė viena Europos valstybė, net ir didžiųjų karų metu, neprarado tokio žmonių skaičiaus, kaip neutralioji Lietuva.

Tauta vis dėlto, nepalūžė, išliko.

Viename mokytojų suvažiavime, buvęs Lietuvos prezidentas Antanas Smetona yra pasakęs: "Nėra pasaulyje pavyzdžio, kad dora tauta žūtų, jei kuri žuvo - buvo paliegusi, nu stojusi kuriamosios pajėgos.

Ir senovės Lietuva dingo, kai atsakingasis luomas, bajorai, prarado piliečio dorybę. Istorija uždėjo bajorams pareigą stiprinti valstybę ir tautą, o šie rūpinosi tik savo privilegijomis, pamynė gimtąją kalbą ir papročius, vaidijosi tarpusavyje dėl turtų ir garbės tol, kol prarado valstybę ir įstūmė tautą į ilgaamžę vergovę Rusijai.

Bet neįbaugino lietuvio nei caro katorgos, nei Kražių skerdynių žiaurumai - su tvirtu ir atkakliu siekimu Tautaėjo iš tamsios nakties į didžiųjų Laisvės Dieną, ir ji išsaugo.

Lietuvos parlamentariai, priimdami KOVO 11-TOSIOS AKTĄ, kalbėjo: "Tegul ši diena būna atsimintina visiems ir visada, nežiūrint jų įsitikinimų bei partijų skirtumų".

Šiandien keista, kad praėjus daugiau kaip penkeriems metams žengiant NEPRIKLAUSOMYBĖS KELIUI, dėl kurio buvo tiek daug kovota ir paaukota ir Tėvynėje ir dešimtmečiais dirbta tam tikslui išieivijoje - entuziasmas, atrodo, lyg ir blėsta...

Tūkstantiniuose 1988-ųjų metų Sąjūdžio mitinguose dieną ir naktį buvo gyventa viltimi ir nerimu dėl ateities, o dabar gyvenama šia diena, einama primityviausiu keliu. Nei taip vadinami kairieji, nei dešinieji neturi rimtos programos. Turėjome 1-ą vyriausybę, kuri teigė, kad "mafijos Lietuvoje nėra", atėjo antroji - ši gudresnė: organizuoto nusikalstamumo faktą pripažįsta, priima net griežtesnius isakymus (kodėl ne griežčiausius? Red.), prie Prezidento įkuria komisijas ir grupes kontroliuoti nusikaltimus, tačiau praktiškai dar vis niekas pažymėtina nesikeičia. Ir kaip keisis, jeigu valdžios vyrai, skurdindami kraštą, bendrauja su itartinomis struktūromis.

Tačiau, tikėkime, kad pasikeitus kai kuriems ministrams, ypač premjerui Adolfui Šleževičiui, - pasirodys viltingesnė ženkla.

Tauta turi atsibusti. Baigiant šį rašinį, norisi pacituoti Bernardo Brazdžio eilėraščio posmelį: "Šaukiu lietuvių burtis prie lietuvių / Ir gyva žodį prie gyvos širdies, / Kad tamsiame vidurnaktyje nežuve, / Pakiltu rytmečiui gyventi ir žydėti".

... "Stovėkit amžiais čia tvirti, / kaip saulė stovi - / Šaukiu aš, jūsų protevių dvasia".

Šie žodžiai, manau, jaudina ne vieną širdį, nes tik bendrai veikdami, galėsime nugalėti blogio daigus, išrauti niekšybes ir klastą.

Montrealio lietuviai nepamiršo Vasario 16-tosios reikšmės. Gražios, pavasariškai nušviestos vasario mėn. 18 dienos sekmdienis sukvietė nemažą būrį montrealiečių VASARIO 16-tosios 78-tųjų sukaustuvių minėjimui.

AV P-jos bažnyčioje iškilmingose Mišiose dalyvavo 8-ųjų organizacijų vėliavos, pakiliai giedojo AV P-jos Choras, vadovaujamas muz. Aleksandro Stankevičiaus, kleb. kun. J. Aranauskas atnašavo Mišias ir pasakė atitinkamą tai dienai pamokslą. Jis prisiminė ir Nobelio premijos laureatą Česlovą Milošą, kuris, nors ir gyvendamas Kalifornijoje, giliai tikėjo Lietuva, jos laisve. Linkėjo daugiau tokių mišiojų.

Po iškilmingų Mišių visi rinkosi į tautiniais motyvais išpuoštą salę, kur jau laukė svečiai - latvių, estų atstovai, o svarbiausia - pirmą kartą mūsų istorijoje - Lietuvos Respublikos Ambasados Kanadoje Patikėtinis Jonas Paslauskas, atvykęs iš Otawos kartu su žmona, Ambasados Raštinės vedėja Dalia.

Programos pranešėjas - Andrėja Celtoriūtė - Beniušienė, kaip visada, sklandžiai trijomis kalbomis pravedė visą eigą. Visų buvo sugiedota "O, Kanada", Tylos minute pagerbti žuvusieji už Lietuvos laisvę ir Nepriklausomybę. Aštuonios vėliavos, kaip Mišių metu, taip ir šioje programos dalyje, gražiai išsikiavo, vedant Augustinui

Kalvaičiui, dabartiniam L.K.MINDAUGO Šaulių Kuopos pirmininkui.

Vėliavų tarnybą sudarė: Ant.Ražanas - Kanados vėliava, A.Žiukas - Quebec'o, D.Staškevičius - Lietuvos, Br.Kirstukas - Lietuvos Karių Veteranų S-gos RAMOVĖ Montrealio Sk., Ed.Vaičekauskas - Jūrų Šaulių Kuopos NERINGOS, A.Račinskas - D.L.K.MINDAUGO šaulių K-pos, J.Adamonienė - K.L.K. Moterų D-jos Montrealio Sk., lydint R.Brikienei ir D.Staškevičienei, Vl.Trankaitis - Lietuvos Kūrėjų Savanorių.

Arūnui Staškevičiui pritačius Jona Paslauską, išklausė Ambasados Patikėtinio žodžio ir ypač jo priminimų, kad vis dėlto, nežiūrint visų sunkumų, Lietuva yra pilnateisė Europos Sąjungos narė, mūsų kariai dalyvauja NATO pratybose, priminė, kad sutarkytas vizų reikalas ir dabar visi lietuviai gali vykti į Lietuvą be vizų (jei išbus ne daugiau kaip 90 dienų) (Plačiau - kitame "NL" nr.Red.).

Buvo perskaityti sveikinimai, gauti iš Kanados Ministerio Pirmininko Jean Chretien (tekstas buvo atspausdintas "NL"), o siurprizą ir karštas ovacijas sukėlė Kanados Finansų Ministerio Paul Martin'o pasirodymas ir jo tikrai, kaip jau eilė metų tokio- mis progomis, pasakyti nuoširdūs žodžiai. Jis sakė - kad čia dalyvauti jam labai malonu, nes tai, turbūt, esanti vienintelė auditorija, sutinkanti jį su plojimais...

Sveikino latvių, estų atstovai, Montrealio miesto mero, Verduno Liberalų Partijos atstovas.

Nors min. Paul Martin'as sakėsi tik trumpam atvykęs, tikrai padaręs netikėtumą, nes ir nuste- bęs Montrealio A-kės pirm. A.Staškevičius, atsitiktinai žvilgtelėjęs, pamatė jį stovintį tarpduryje... Jis pasiliko ir meninei programai, ir kavutei.

Dainavo AUŠROS Moterų vienetas ir VYRŲ OKTETAS. Visiems akomponavo komp. Aleksandras Stankevi-

čius. AUŠRA ir OKTETAS padainavo po 5-tą dainų: "Lietuva" - muz. A.Vilčinsko, "Svajonių Paukštė" - T.Maka-

čino, "Plaukia sau laivelis" - St.Šimkaus, "Stoviu aš parimus" - J. Grišmanausko "Baltijos vėjelis".

Vyrai padainavo gera tarsena ir pakiliai "Daina, daina" - J.Gaidelio, "Atėjau prie lūšnos" - S.Sodeikos, "Čia mano Tėvynė" - T.Makačino, partizanų dainą - "Aras", "Kur Nemunai jaunų dienų" - T.Makačino.

Abu vienetai darniai ir su pakilimu, daugeliui dalyvių pritarient - sudainavo LIETUVA BRANGI - J.Įaujalio.

Smagu buvo girdėti mūsų dainininkus - dainininkes. Be jų - mūsų pastogė būtų žymiai niuresnė.

AUŠRAI vadovauja Andrėja Celtoriūtė-Beniušienė, dainuoja: J.Adamonytė, A.Beniušienė, D.Gabrėnaitė, I.Jututė-Giedrikienė, D. Jaugelytė-Zatkovic. OKTETO dainininkai, administruojant - Heraldui - Celtoriui - R.Bulota, H.Celtorius, P. Dunderas, A.Gudas, A.Mickus, V.Murauskas, A.Pališaitis, A.Urbonas. Smagu, kad jungiasi jaunosios lėgos į dainuojančiųjų gretas. Ir meninės programos sudarymui talkininkavo Antanas Mickus.

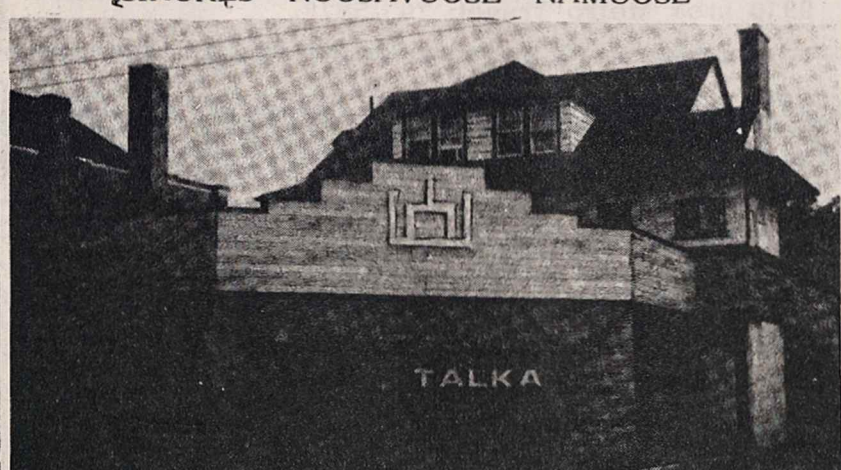
Po plojimų, padėky, visi bendrai sugiedojome Lietuvos Himną.

Visam renginiui talkino L.K.MINDAUGO Šaulių Kuopa. Minėjimą surengė KLB Montrealio A-kės Valdyba: D.Gabrėnaitė, I.Giedrikienė, D.Giedrikas, V.Keršulienė, V.Lukoševičiūtė-Valinskienė, A.Mickus, Br.Niedvaras, A.Staškevičius, J.Šiaučiulis.

Vitalija Pečiukaitytė-Keršulienė

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose

"T A L K A" - LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905-544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd. pal. čekių sask. iki... 3.75%
santaupas 3.25%
kasd. pal. taupymo sask. 2.75%

INDĖLIAI:
90 dienų indėlius 4.75%
180 dienų indėlius 4.75%
1 m. term. indėlius 5.50%
2 m. term. indėlius 5.50%
3 m. term. indėlius 5.875%
4 m. term. indėlius 6.25%
5 m. term. indėlius 6.75%
RRSP ir RRIF
(Variable) 3.00%
1 m. ind. 5.50%
2 m. ind. 5.50%
3 m. ind. 5.875%
4 m. ind. 6.25%
5 m. ind. 6.75%

PASKOLAS
Asmeninės nuo 13.00%
nekiln. turto 1 m. 7.25%
Nemokami čekių ir sąskaitų apmokėjimai. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25,000. Be to, narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu per 2 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$60,000 sumos draudimu.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

Kanados Lietuvių Fondas
Lithuanian Canadian Foundation
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KL Fondo kapitalas daugiau kaip 2 milijonai dolerių yra neličiamas. Palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai Kanadoje ir Lietuvoje.

Per 30 veiklos metų KLF paskyrė 1.3 milijonus dolerių lietuviškai kultūrai menui ir švietimui.

Testamentuose neužmirškime Kanados lietuvių fondo (Lithuanian-Canadian Foundation).

Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR VAIKAIČIAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVIŠKAI!

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.
123 Maple Blvd, 5784 Verdun Ave
Chateauguy, Que., Verdun, Que.
Tel: 691-4763 Tel: 767-9956
Modernios Kopyčios

MIRUSIEJI:

• **SOFIJA PONIELSKAITĖ-SPEICIENĖ**, 93 m., mirė vasario mėn. 25 d.
Liko dukterys Klara, Paulina ir sūnus George su šeima. Mėn. 6 vaikiai, 8 provaikaičiai ir vienas dar jauniausias šeimos narys.
Laidotuvių apeigos - AV P-jos bažnyčioje ir Mount Royal Krematoriume.
Užuoja artimiesiems.

• **METINIS VISUOTINIS ŠAULIŲ SUSIRINKIMAS** (L.K. MINDAUGO ir NERINGOS šaulių kuopu/ vyks KOVO mėn., 10 d., sekmadienį, po pamaldų AV P-jos salėje.

Visi šauliai prašomi pareigingai dalyvauti.

• **KLB MONTREALIO** Akės valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie ruošiamos naujos medicinos reikmenų siuntos į Lietuvą.

• **LIETUVOS RAUDONASI KRYŽIUS** buvo įsteigtas Kaune, 1919 m. sausio 12 d.

Draugijos iniciatoriais buvo dr. Rokas Šliūpas, dr. Jurgis Alekna, provizorius Jonas Makauskis ir gyd. Vladas Ingelevičius.

Draugijos istatai numatė karo metu 1) teikti pagalbą kariaujančių kariuomenių sužeistiesiems, sergantiems ir belaisviams; 2) rinkti žinias apie tuos asmenis, kurie yra dėl karo užmesti, mirę nuo ligų, sužeisti ar dingę be žinios ir tarpininkauti kariaujančioms šalims dėl šitokių žinių gavimo; 3) teikti pagalbą nukentėjusiems dėl karo gyventojams. Taikos metu: 1) ruošti karo meto darbui; 2) ruošti gailestingąsias seseris, akuses ir kt. pagalbini personalą; 3) organizuoti ir teikti pagalbą epidemijų ir kitų nelaimių metu; 4) steigti ir išlaikyti ligonines, sanatorijas, vaistines ir kitas gydymo įstaigas ir apskritai rūpintis žmonių sveikatos reikalais.

NUSIŠYPSOKIME...

• Graži filmų žvaigždė nori gauti naują pasą.
- Netekejusi? - klausia pasų ištaigos tarnautojas.
- Kartais, - atsako ji.

• Beprotnamio sargybinis atbėgo pas ūkininką prie kelio ir sako:

- Ieškau pabėgusio bepročio. Ar jis kartais neprabėgo pro čia?

Ūkininkas supapsėjo savo pypkę ir paklauso:

- O kaip jis atrodo?

- Žemo ūgio, labai liesas ir sveria 350 svarų, - atsakė sargybinis.

Ūkininkas pažūrėjo nustebeds.

- Jeigu jis mažiukas ir liesas, tai iš kur jis dar sveria tuos 350 svarų? - paklausė jis.

- Na, žinai, nėra čia ko stebėtis, - piktokai atsakė sargybinis. - Aš juk sakiau, kad jis yra beprotis.

"NL" RĖMĖJO PRENUMERATŲ ATSIUNTĖ:

J. Paškus, dr. J. Rimšaitė, A. Dimitrejevas, B. Lukošienė, Vyt. Keturakis, Č. Senkevičius, J. V. Danys, R. Striukas (2 m.), P. Kazlauskas, J. Balaišienė, E. Radzevičiūtė, P. Rutkauskas, J. Žurkevičius, J. Blauzdžiūnienė, V. Gudžinskienė (2 m.), J. Skučas, K. Šimkus, A. Mankienė, J. Plačas, J. Pundzienė;

"NL" RĖMĖJO PRENUMERATŲ IR AUKA:

\$ 40,- J. Bakis (2 m.); po \$20,- J. Rukšienė, A. Dąsys, P. Vezauskas, E. Kudžmienė, J. Vizgirda, W. Gentemann, J. Juozaitis; po \$5,- K. P. Budrevičius, B. Mickevičius.

VISIEMS - nuoširdžiai DĖKOJAME "NL"

Dr. PHILIP STULGINSKIS
Dental Surgeon
Dantų gydytojas-Chirurgas
8606 Centrale, (kamp. 45 Av.)
Suite 209, LASALLE, Que.
H8P 1N5, tel: 364-4658

Dr. MICHEL HUYNH
Dantų Gydytojas-Chirurgas
(buv. dr. J. MALIŠKOS biuras)
1440 St. Catharine St., W.
Suite 701 Tel: 866-9297
Montreal, P.Q. H3G 1S5

Dr. ALAIN (ALÉNAS) PAVILANIS
Šeimos gydytojas (bendra praktika)
2025 Plessis, Montreal, tel: 876 - 6900

Dr. GERALD J. PEARL, M.D., M.Sc., F.R.C.S(C)
CHIRURGAS
1414 Drummond Street, Suite 1003,
Montreal, Que., H3G 1W1 tel: (514) 845-6645
Dr. G. J. PEARL yra buvęs dr. A. S. Popieraičio kolega, ir savo žinioje turi jo buvusių pacientų ligos bylas.

Notarė
RŪTA POCAUSKAS - RUDINSKAS
L.L.L. D.D.N.
1155 rue Metcalfe, Suite 1143,
SUN LIFE BUILDING
Montreal, Québec, H3B 2V6
Tel: 871-1430; Fax: 871-1784

Visi maloniai kviečiami į
Tėv. JUOZO ARANAUSKO, S. J.
ir visų Juozų bei Juzių pagerbimo

PIETUS

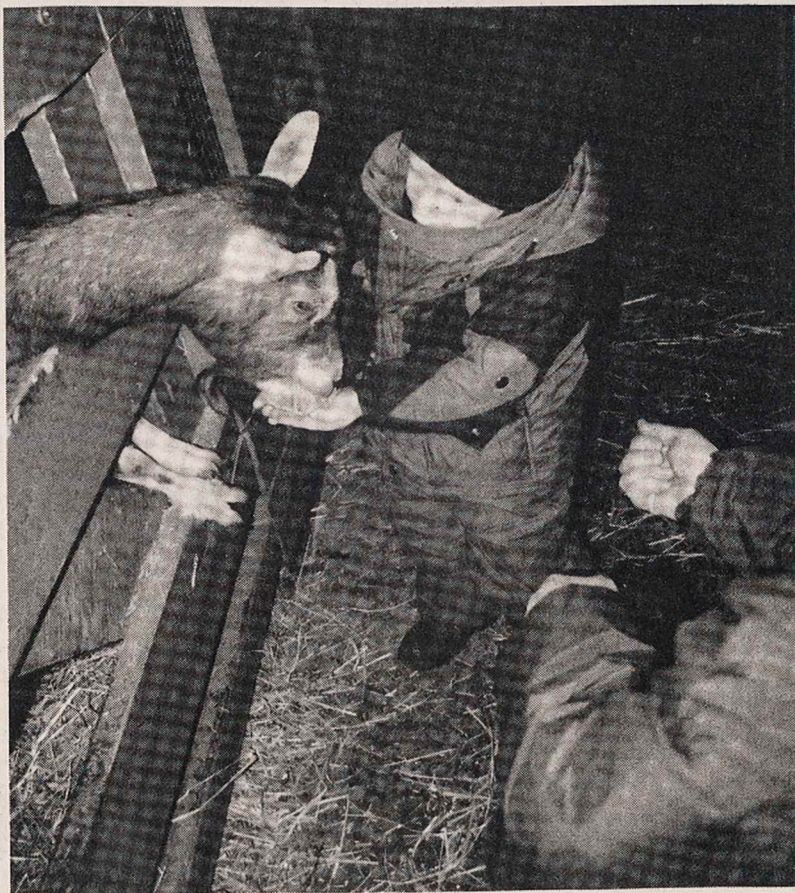
1996 m. kovo mėn. 17 d. 12 val.

Aušros Vartų parapijos salėje

Bus trumpa meninė programa.

ĮĖJIMAS - \$12.-

RENGIA: "NERINGOS" JŪRŲ ŠAULIŲ KUOPA

1996 m. sausio mėn. 12-13 d.d. Cap St. Jacques skautų žiemos stovykloje Nikolas Piečaitis aplanko apylinkių ūkį.

• **EUROPARCEL** siuntiniai lėktuvu priimami nuo dabar kiekvieno mėnesio paskutinį trečiadienį 1450 De Sève, Montreal, Seselių Namu salėje. /Žiur. skelbima/.

Ville de Montréal

DABAR LABIAU NEGU BET KADA, IR PIGESNE KAINA, NEGU KAD MANOTE, GALIMA ĮSIGYTI NAUJĄ, JUMS PATINKANČIĄ BUVEINĘ MONTREALYJE, TARPE DAUGIAU KAIP 90 REZIDENCINIŲ, STATOMŲ PASTATŲ. TA PROGA MONTREALIO MIESTO SAVIVALDYBĖ SIŪLO VISIEMS NAUJO NAMO PIRKĖJAMS MOKESČIŲ NUSKAITYMĄ IKI \$10,000.

Teiraukitės dėl naujų namų
Tel: 872-0581
arba dėl paramos jūsų namo atnaujinimui,
tel: 872-4630.

Maurice Kaplan
KAILIŲ SIUVĖJAS

- * Didelis pasirinkimas gatavų palų
- * Saugojimas vasaros laikui (storage)
- * Taisau ir remodeliuoju
- * Siuvu ir parduodu

1449 rue St. Alexandre Suite 500 A
Montreal, P.Q., H3A 2G6
Telefonai: 844-7307 ir 288-9646

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT - COMMERCIAL
MARRIAGE - WEDDINGS
5220 ch. QUEEN MARY Rd.
TONY LAURINAITIS
Montreal, P.Q. H3W 1X5 Tel: 481-6608

1475 DE SEVE St. Montreal, Que. H4E 2A8
Tel: 766-5827; 766-5830

FAX: 514-766-1349.

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

AKTYVAS virš \$29,000,000

REZERVAS virš \$2,000,000

MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m.	4.50 %	Taupymo - special.	1.50 %
Certifikatus 2 m.	4.75 %	Taupymo - su gyv. dr.	1.25 %
Certifikatus 3 m.	5.00 %	Taupymo - kasdienines	1.50 %
Term. indėlius:		Einamos sąsk.	1.00 %
1 metų	4.00 %	RRIF-RRSP - 1 m. term.	4.50 %
180 d. - 364 d.	4.00 %	RRIF-RRSP - 2 m. term.	4.75 %
120 d. - 179 d.	4.00 %	RRIF-RRSP - 3 m. term.	5.00 %
60 d. - 119 d.	4.00 %	RRIF - RRSP - taup.	3.00 %
30 d. - 59 d.	4.00 %		

IMA UŽ:

Nekiln. turto:		asmenines - nuo	8.00 %
1 metų	6.50 %		
2 metų	6.75 %		
3 metų	7.50 %		

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr. treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR VAIKAIČIAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVIŠKAI!

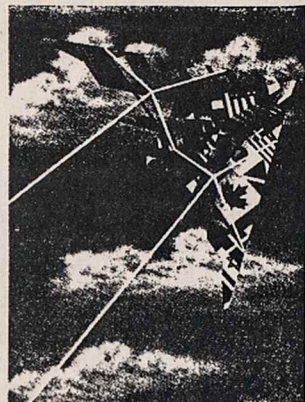
AITVARŲ SKRAIDINTOJŲ FESTIVALIS

Pasaulinis Aitvarų Skraidintojų Festivalis, jau 4-tą kartą vyks šią vasarą birželio mėn. 6-9 d.d., Therrien parke, Verdun, Que., visai netoli Auditorijos, 4110, LASALLE Blvd.

Tikimasi, kad dalyvaus apie 200 aitvarininkų iš 15-kos valstybių. Organizatoriai kviečia dalyvauti ir vietovės etnines grupes su aitvarais, ar šoku bei muzikinėmis grupėmis.

Galima apie dalyvavimą pranešti Isabelle Dauphinais, 4501, Bannantyne, VERDUN, Que., CANADA,

H4G 1E3, tel: 514-765-7213
fax: 514-765-7224.

RENDEZ-VOUS MONDIAL DU CERF-VOLANT

KELIONĖS Į LIETUVĄ

Montrealis-Varšuva- Vilnius

birželio 7 d. ir liepos 26 d. Kaina - \$1240.

Į šią kainą įeina aerodromų mokesčiai, Varšuvoje nuvežimas į viešbutį ir atgal, nakvynė ir pusryčiai. LOT lėktuvo bilietas grįžimui galioja 6 mėnesius.

Parūpinu blietus kelionėms ištisus metus. Prašome užsirašyti jau dabar, kol dar yra vietų, pas: L. Stankevičių, tel: 669-8834, arba Poltours: 521-9910 arba Metro Travel: 761-5878.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

NAMAI · AUTOMOBILIAI · PREKYBA · ATSAKOMYBĖ
3907 A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 722-3545; Fax: 722-3546

JOANA ADAMONYTĖ A.L.B., DONNA SVRAKA A.L.B., PETRAS ADAMONIS C.L.B. Res: 256-5355

Greitas ir tikslus pataravimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

EUROPARCEL

Siuntiniai į Lietuvą lėktuvu priimami kiekvieno mėnesio paskutinį trečiadienį, 1450 De Seve, Montreal, P.Q. H4E 2A7. Tik \$5.10 už kg + \$10.- už pristatymą į namus. INFORMACIJAI ir kitais reikalais skambinti bet kada: Vytautas Gruodis, Jr. TEL: (514) 937-9898

LES TOITURES

R.P.S. MIRON INC.

COUVREUR - ROOFER - STOGADENGYS

Patrick Swezey 3272 Boul. LASALLE
Mark Richard Verdun (Québec) H4G 1Y9

TEL: 767 - 9941, FAX: 766 - 9985

Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinamomis kainomis